

CULTUURNOTA

CULTUURREGIO LEIE SCHELDE

HOOFDSTUK 1: WERKING VOORAFGAAND AAN DE SUBSIDIEPERIODE

1.1 Inleiding

Op dit ogenblik werken er verschillende structurele samenwerkingsverbanden in onze regio rond een of meerdere cultuurthema's.

De gemeenten Deinze, De Pinte, Gavere, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte werken al een hele tijd samen rond erfgoed en cultuurcommunicatie. De werking organiseert zich in een intergemeentelijk samenwerkingsverband, **POLS**, en krijgt middelen via het erfgoeddecreet en het decreet lokaal cultuurbeleid. Vijf van de zes gemeenten (De Pinte, Gavere, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte) werken al jarenlang samen met Zwalm en Kruisem rond de bibliotheekwerking. Ze hebben zich georganiseerd in een interlokale vereniging zonder rechtspersoonlijkheid, **ZOVLA**, en krijgen financiële ondersteuning vanuit het decreet lokaal cultuurbeleid van Vlaanderen.

Deinze maakt voor haar bibliotheekwerking deel uit van het samenwerkingsverband 'De Vijf'¹. Nevele, de fusiegemeente van Deinze, is lid van COMEET², een sterke intergemeentelijke samenwerking rond cultuur, bib en erfgoed in het Meetjesland.

Om in de toekomst te evolueren naar een sterke cultuurregio kiezen we voor een **fusie van POLS en ZOVLA**. Hierin zullen de acht gemeenten samenwerken rond verschillende cultuurthema's zoals bibwerking, cultuurprogrammatie- en communicatie, musea, moeilijk bereikbare doelgroepen enz. We zullen ons hiervoor organiseren in een nieuw **IGS (intergemeentelijke samenwerking)** waarin alle acht gemeenten participeren.

De Erfgoedcel Leie Schelde, gefinancierd vanuit het erfgoeddecreet, vormt een onderdeel van de IGS. Hieraan werken slechts zes van de acht gemeenten mee nl. Deinze (en Nevele), De Pinte, Gavere, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte. Zwalm en Kruisem hebben op dat vlak meer voeling met de Vlaamse Ardennen en blijven aangesloten bij de interlokale vereniging Erfgoed Vlaamse Ardennen (EVA).

In wat volgt stellen we de huidige samenwerkingsverbanden POLS en ZOVLA diepgaander voor en maken we een kritische SWOT-analyse van elk van deze organisaties. Van hieruit formuleren we een aantal troeven en uitdagingen die we kunnen meenemen naar de nieuwe IGS.

¹ Interlokale vereniging 'De Vijf' is een samenwerking tussen Destelbergen, Deinze, Lochristi, Melle en Merelbeke

² Projectvereniging 'Comeet' is een samenwerking tussen Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins, Wachtebeke en Zelzate

1.2 Projectvereniging “Platform Omgeving Leie Schelde” (POLS)

A. Ontstaan

De projectvereniging Platform Omgeving Leie Schelde is een intergemeentelijk samenwerkingsverband tussen de gemeenten Deinze, De Pinte, Nazareth, Gavere, Sint-Martens-Latem en Zulte. Ze zet zich in op het vlak van cultuur en erfgoed.

POLS is in 2010 opgericht vanuit de toenmalige RESOC Gent-Meetjesland. Bedoeling was om ook in het zuiden van het werkingsgebied een nauwere samenwerking op te bouwen tussen de gemeenten op het vlak van onder meer cultuur. De projectvereniging kreeg hiervoor middelen vanuit Leader en PDPO.

- In 2010 ontving de vereniging subsidies voor een project ter herdenking van WOI.
- Vanaf 2012 tekende POLS in op het decreet cultureel erfgoed en sloot ze een cultureel erfgoedconvenant af met de Vlaamse overheid.
- In 2013 ging de Erfgoedcel Leie Schelde van start.

De organisatie kreeg ook middelen voor de afstemming van cultuuraanbod en -communicatie binnen het decreet lokaal cultuurbeleid.

B. Organisatiestructuur

De **Raad van Bestuur** zet de algemene krijtlijnen van de organisatie uit. Na de lokale verkiezingen in 2019 werd op 13 februari 2019 een nieuw bestuur met twaalf leden geïnstalleerd. De Raad van Bestuur bestaat uit de zes schepenen van cultuur die stemgerechtigd zijn en zes oppositieleiden met raadgevende stem.

Het **dagelijks bestuur** bestaat uit de voorzitter, schepenen van cultuur van Nazareth en twee ondervoorzitters, de schepenen van cultuur van De Pinte en Zulte. Het dagelijks bestuur staat in voor de controle op de dagelijkse werking die wordt uitgevoerd door de medewerkers.

Het **medewerkersteam** van POLS bestaat uit 2,5 personeelsleden: een fulltime coördinator en 1,5 inhoudelijke medewerkers.

Daarnaast werkt POLS/Erfgoedcel Leie Schelde heel nauw samen met twee adviesorganen, een intergemeentelijke adviesgroep en reflectiegroep.

De **intergemeentelijke adviesgroep** bestaat uit de cultuurambtenaren uit de zes gemeenten. Deze groep komt vier tot vijf keer per jaar samen, telkens in één van de zes gemeenten, rond onder meer:

- planning voor de POLSSLAG-magazines,
- deelnames aan Erfgoeddag,
- Open Monumentendag,
- Kunstendag voor Kinderen,
- Festival van Vlaanderen,
- beoordeling van de erfgoedprojecten,
- uitbouw van de erfgoedantennes.

Specifiek voor het beoordelen van de projectaanvragen stelde POLS een **reflectiegroep** samen uit professionele en niet-professionele erfgoedzorgers uit de regio, met een vertegenwoordiger per gemeente.

De Erfgoedcel Leie Schelde opent haar deuren voor **vrijwilligers** die een taak kunnen opnemen binnen de dagelijkse werking van POLS.

C. Financiering

- Bijdragen deelnemende gemeenten: 0,50 euro/inwoner
- Subsidie decreet lokaal cultuurbeleid voor cultuurcommunicatie
- Middelen erfgoeddecreet (erfgoedconvenant) voor Erfgoedcel Leie Schelde
- Projectsubsidies
 - Toerisme Vlaanderen
 - Leader- en PDPO-budget
 - ...

D. Huidige werking en realisaties

- **Erfgoedbank Leie Schelde**

Een belangrijke pijler van POLS is de Erfgoedbank Leie Schelde. Deze databank met foto- en filmmateriaal ging van start in 2012 op initiatief van de gemeente Nazareth. Van bij de start werd het project intergemeentelijk opgevat. Het beeldmateriaal van alle deelnemende gemeenten vond vanaf dan ook een plek op de erfgoedbank. De bank groeide uit tot een regelmatig geconsulteerde website onder erfgoedliefhebbers. Zowel de beroepskrachten als een gemotiveerde groep van vrijwilligers gaven de website vorm.

- **Projectsubsidies voor lokale erfgoedprojecten in de regio**

POLS ondersteunt initiatieven rond erfgoed en cultuur door driemaal per jaar projectsubsidies uit te reiken. Ze beschikt daarvoor over een jaarlijks subsidiebedrag van 15.000 euro verdeeld over de drie oproepen. Als gevolg hiervan vonden er heel wat mooie erfgoedprojecten plaats in onze regio. Enkele voorbeelden van hoe deze subsidielijn bijdroeg tot transversaal werken:

- het nabouwen van het Leiepont in Deurle zoals het te zien is op schilderijen van de Leiekunstenaars, een project in samenwerking met de scouts en Natuurpunt,
- een participatieproject in De Pinte waarbij de inwoners de nieuwe kleren voor de reuzen kiezen,
- ondersteuning van de publicatie 'Adriaan Martens en Henry van de Velde: geneeskunst aan de Leie' door Benoît Vandeputte.

- **Educatief aanbod voor scholen**

Alle scholen uit de regio kunnen bij POLS een erfgoedkoffer aanvragen die gevuld is met allerlei oude gebruiksvoorwerpen uit 'grootmoeders tijd'. POLS richt zich zowel tot kleuters als tot leerlingen van de eerste graad van het middelbaar onderwijs.

- **Inventarisatie van het roerend erfgoed van de kerken**

De erfgoedcel zet sinds 2015 ook sterk in op het in beeld brengen van het roerend erfgoed van de kerken in de regio. Erfgoedcel Leie Schelde trekt en begeleidt de (digitale) inventarisatie van alle waardevolle roerende objecten uit het interieur van de kerken uit het gebied.

- **Uitleendienst**

De erfgoedcel bouwde doorheen de jaren een uitleendienst uit. Privépersonen, organisaties en gemeenten uit de regio kunnen, mits betaling van een waarborg, kosteloos materiaal uitlenen: van televisietoestellen tot diascanners en toestellen die oude filmpjes afspelen.

- **Digitale erfgoedhaltes**

In elk van de zes POLS-gemeenten werden interessante plekken met erfgoedwaarde uitgekozen. Deze erfgoedhaltes zijn onderverdeeld in:

- kunst,
- stiel (ambacht, landbouw en industrie),
- conflict,
- architectuur,
- natuur,
- monument,
- en spiritualiteit.

Door 'points of interest' (POI's) uit te zetten op een regiokaart ontstonden boeiende fietsroutes. Geïnteresseerde fietsers of voorbijgangers kunnen via een QR-code naar de website van POLS surfen. Daar vinden ze dan meer achtergrondinformatie over iedere erfgoedhalte.

- **Trage wegen**

Bijna gelijklopend met de digitale erfgoedhaltes liep er een project over de trage wegen in de POLS-regio. Het was de bedoeling om de trage wegen die vaak al van oudsher gekend waren, te benoemen. Aan dit project namen de volgende gemeenten deel: Deinze, Gavere, De Pinte, Zulte, Nazareth en Sint-Martens-Latem. De gemeenten kozen zelf de naam voor hun trage wegen, meestal refereerden ze aan een geschiedkundig feit, verhaal of legende. POLS stond in voor de algemene coördinatie en vervulde de regisseursrol. De provincie Oost-Vlaanderen en de Vlaamse Landmaatschappij ondersteunden het hele project. Alvast een treffend voorbeeld van transversaal werken.

- **Herdenking WO I**

In 2010 kreeg POLS subsidies van Toerisme Vlaanderen voor de uitbouw van een project rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Een **studie** die alle aspecten van 'De Grote Oorlog' belichtte, vormde een leidraad voor later onderzoek in de streek.

Eind 2013 realiseerde de erfgoedcel een **permanente fototentoonstelling** over de Eerste Wereldoorlog in de regio. De foto's en de bijbehorende infoborden kregen een plek in het station van Deinze.

Gedurende de herdenkingsjaren werden er op verschillende plekken in de POLS-regio **landmarks** geplaatst. De monumentjes kregen een plek op locaties die een belangrijke rol speelden in WO I, bijvoorbeeld:

- aan de Edemolen in Nazareth,
- aan de Machelse oorlogsbegraafplaats,
- op de Schelde-oever te Eke en Semmerzake,
- en op de begraafplaats van Deinze.

Bij de herdenking rond de Eerste Wereldoorlog hoorde ook de **regiopublicatie 'Onder Vuur: herfstoffensief 1918'**. Daarin wordt het einde van de oorlog in onze streek belicht. Deze toegankelijke publicatie is opgebouwd rond acht fietsroutes die lopen langs de brandpunten van het herfstoffensief.

Het sluitstuk van de WO I-herdenking is de renovatie van het **oorlogsmuseum** van Nazareth. Eén van de blikvangers van het museum is de film over het eindoffensief van 'De Grote Oorlog' in de POLS-regio.

- **POLSSLAG & digitale nieuwsbrief**

POLS hecht veel belang aan cultuurcommunicatie om helder te informeren over het reilen en zeilen op het gebied van erfgoed en cultuur in de gemeenten van het samenwerkingsverband.

Een mooi voorbeeld hiervan is het cultuurmagazine POLSSLAG. Hierin wordt ruimschoots aandacht besteed aan erfgoedactiviteiten. Ook het culturaanbod in de regio krijgt een ruime plek. Omdat in POLSSLAG elke POLS-gemeente evenwaardig aan bod komt, slagen we erin de volledige regio in beeld te brengen. De uitlijsting van alle activiteiten uit de regio komt aan bod in de Uitkalender.

Vanaf 2017 gaat POLSSLAG ook door het leven als POLSSLAG digitaal. Op het hoogtepunt hadden zich al meer dan 1.000 lezers ingeschreven op de nieuwsbrief.

E. SWOT

Een **SWOT-analyse** van het intergemeentelijk samenwerkingsverband geeft de volgende resultaten:

Sterktes

- Sterke inhoudelijke medewerkers met expertise op het vlak van erfgoed
- Traditie op het vlak van samenwerking, gemeenten kennen elkaar en delen ervaringen
- Bekendheid van de werking bij een groot publiek door POLSSLAG en de digitale nieuwsbrief
- Groter publieksbereik door bovenlokale communicatie
- Expertise in het organiseren en coördineren van grotere en gemeenteoverschrijdende projecten (bijvoorbeeld erfgoedbank, project WO I ...)
- Ervaring met transversale projecten (bijvoorbeeld trage wegen, project WO I ...)
- Inzet op de trend van digitalisering (bijvoorbeeld erfgoedbank, uitlenen van diascanners ...)
- Uitgebreid netwerk met organisaties (musea, archieven, verenigingen) in de regio
- Ondersteuning van het cultureel erfgoeddecreet, daardoor kan POLS:
 - een sectorspecifieke erfgoedwerking in de diepte uitbouwen
 - inzetten op professionalisering van de werking
 - de regie- en coördinatierol opnemen door beroepskrachten in te zetten (coördinator en inhoudelijke experts)

Zwaktes

- POLS heeft een moeilijke periode achter de rug (uitvallen van personeel) waardoor de werking het laatste jaar op een lager pitje stond → beeld van POLS moet opnieuw een positief elan krijgen
- Bij samenwerking vertrekt POLS vanuit de eigen visie en doelstellingen in plaats van uit een gemeenschappelijke strategie waarbij doelstellingen en visie in samenspraak met de partners worden bepaald

- Er ligt een grote focus op erfgoed en minder op andere cultuurthema's
- Twee gemeenten (Kruisem en Zwalm) zijn lid van de interlokale vereniging Erfgoed Vlaamse Ardennen

Kansen

- De eerste stappen op het vlak van transversaliteit zijn gezet
- Door de fusie van Deinze en Nevele komt er waardevolle expertise en ervaring vanuit COMEET binnen in POLS
- Het decreet bovenlokale cultuurwerking biedt kansen om 'breder' transversaal te gaan samenwerken → cross-sectorale samenwerking, stimuleren van kruisbestuiving
- Uitbreiding van het samenwerkingsgebied met de gemeenten van ZOVL (Zwalm en Kruisem)
- Nieuwe dynamiek en uitstraling door vernieuwing van de samenwerking
- Bevorderen van het regiogevoel in ruimere (cultuur)sector
- Schaalvergroting in de ruimere (cultuur)sector
- Zwalm en Kruisem zorgen voor kruisbestuiving met de interlokale vereniging EVA

Bedreigingen

- Gebrek aan vertrouwen in de werking van POLS
- De meerwaarde van de samenwerking niet meer (willen) zien

1.3 Interlokale vereniging ZOVL

A. Ontstaan

De nood om samen te werken tussen de bibliotheken van de gemeenten groeide vanuit de bekommernis dat men de werking beter wou afstemmen op de gebruikers. Ook wou men voor iedereen een open huis creëren waar het fijn is om te vertoeven.

Het decreet lokaal cultuurbeleid van juli 2002 bood kansen om structureel samen te werken via het streekgericht bibliotheekbeleid. De provinciebesturen gaven deze opdracht vorm via het organiseren, begeleiden en ondersteunen van samenwerkingsverbanden binnen de provincie.

De gemeenten De Pinte, Gavere, Kruishoutem, Nazareth, Sint-Martens-Latem, Zingem, Zulte en Zwalm richtten de interlokale vereniging ZOVL op die de samenwerking tussen de deelnemende bibliotheken officieel bekrachtigde.

B. Organisatiestructuur

- **Raad van beheer**

De **raad van beheer** bepaalt de visie van de bibwerking en zet de grote lijnen uit. Na de lokale verkiezingen in 2019 werd op 7 mei 2019 een nieuw bestuur met zeven leden geïnstalleerd. Het beheerscomité bestaat uit zeven **afgevaardigden per gemeente** (burgemeester, schepen of gemeenteraadslid) en zeven plaatsvervaardigden aangeduid door de respectievelijke gemeenteraden.

De raad van beheer vergadert tweemaal per jaar. Het **voorzitterschap en de secretarisfunctie zijn alternerend**, telkens voor de periode van een jaar.

De gemeente Zulte is aangeduid als **beherende gemeente** omdat deze gemeente het grootste aantal inwoners telt. De beherende gemeente **beheert de rekening** van de interlokale vereniging en stelt onder de leden van de stuurgroep een penningmeester aan die belast is met alle financiële verrichtingen.

- **Stuurgroep**

Sinds 2019 vertegenwoordigen zeven bibliothecarissen de **stuurgroep** van de interlokale samenwerking. Zij staan in voor het uitvoeren van de beslissingen van de raad van beheer. Zij krijgen hierbij ondersteuning van hun **bibliotheekmedewerkers**. Deze stuurgroep vergadert zeven à acht keer per jaar. ZOVLA kan geen beroep doen op een coördinator.

C. Financiering

Tot en met 2017 verliep de financiering van het samenwerkingsverband via de provincie Oost-Vlaanderen. Door het afschaffen van de persoonsgebonden materies van de provincie is deze subsidielijn echter weggevallen. Vanaf 2018 nam de Vlaamse Overheid deze financiering over. Hierdoor kon ZOVLA haar werking ook in 2018 en 2019 voortzetten.

- **Structurele werkingssubsidies**

Vanaf 2003 kon ZOVLA subsidies aanvragen bij de provincie Oost-Vlaanderen op basis van het subsidiereglement voor werkingssubsidies aan samenwerkingsverbanden. Tot en met 2017 ontving ZOVLA jaarlijks een **structurele werkingssubsidie** berekend op basis van het aantal inwoners van het samenwerkingsverband.

82.013 inwoners x 0,2994 euro = 24.554,69 euro

- **Projectsubsidies**

De provincie Oost-Vlaanderen voorzag via het reglement “projectsubsidies voor bibliotheken” van 9 april 2003 ook middelen voor initiatieven die de reguliere werking overstegen. Vanaf 1 maart 2014 verliep de subsidiëring via het reglement betreffende de toekenning van projectsubsidies aan cultuurspreidende en cultuureducatieve projecten met bovenlokale uitstraling.

ZOVLA diende vanaf 2004 tot en met 2017 jaarlijks een **projectdossier** in. Hierdoor kon ZOVLA specifieke projecten opzetten voor doelgroepen die anders moeilijker bereikbaar zijn. Als voorbeeld verwijzen we naar “anders en toch gelijk”, een project voor mensen met een beperking.

D. Huidige werking en realisaties

1. Overlegplatform, vorming en netwerking

Tijdens vergaderingen ontstaat kruisbestuiving en die leidt tot lokaal overschrijdende doelstellingen en acties. Ook is er plaats voor expertisedeling die resulteert in inhoudelijk verdieping en verbreding. Dit duurzaam overleg is structureel verankerd in de werking van ZOVLA. Het verloopt vlot en in co-ownership waarbij elke inbreng een plaats krijgt.

Diverse studiedagen (bijvoorbeeld opleiding dyslexie) zijn verrijkend, ze leveren nieuwe ideeën en uitdagingen die ZOVLA dan vertaalt naar de schaalgrootte van het werkveld. Dit gluren bij de burens (bijvoorbeeld de bezoeken aan bibliotheken met nieuwe trends) biedt ook kansen tot netwerking met andere samenwerkingsverbanden binnen en buiten de bibsector.

2. Doelgroepenwerking via projecten

De ZOVLA-bibliotheken profileren zich als een 'derde plek', een huis van ontmoeting en beleving. Zij zetten volop in op doelgroepenwerking en hebben bijzondere aandacht voor baby's, jongeren en senioren. Ze werken hiervoor samen met verschillende partners zoals:

- scholen,
- de gemeentelijke jeugdraden,
- Iedereen Leest,
- VormingPlus,
- sociale huizen ...

Als gevolg hiervan ontstaat er transversaliteit en een groter publieksbereik.

ZOVLA realiseerde de volgende doelstellingen door middel van projecten voor doelgroepen:

- Leesbevordering & leesplezier bij kinderen en moeilijke doelgroepen
 - Bijv. 'Miljonairsproject': project voor kleuters en lagereschoolkinderen
- Bevorderen van inclusiewerking
 - Bijv. 'Anders en toch gelijk': project rond diversiteit en anders zijn voor kinderen (met een beperking)
- Bevorderen van levenslang leren
 - Bijv. 'Senioren gaan digitaal': project voor senioren/digibeten
- Bevorderen van intergeneralisering
 - Bijv. 'Filosofen met kinderen': project voor kinderen met hun (groot)ouders
- Bevorderen van exploreren en experimenteren
 - Bijv. 'Cool@debib': projecten rond digitale media
- Bevorderen van mediawijsheid en digitale geletterdheid of e-inclusie
 - Bijv. 'e-wijs met ZOVLA': project rond mediawijsheid voor senioren
- Aanbieden van nieuwe collectie onderdelen voor het aantrekken van nieuwe doelgroepen
 - Bijv. 'Boekstart': project voor baby's en peuters

- Kruisbestuiving met andere cultuursectoren (erfgoed)
 - Bijv. 'ZOVLA herdenkt 'De Grote Oorlog': kruisbestuiving met roerend erfgoed
- Inzetten op naambekendheid en imago-uitstraling
 - Bijv. 'Parapluproject': ludieke actie om ZOVLA in de kijker te plaatsen

Een **gedetailleerd overzicht** van alle doelgroep-specifieke projecten is terug te vinden in de **bijlage 1**.

3. Opstart naar Regiobib

Een aantal recente ontwikkelingen zoals de:

- diversifiëring van het vrijetijdsaanbod,
- verdere digitalisering en technologische evoluties,
- veranderende verwachtingen van de klanten,
- en de nieuwe rollen van de bib (ontmoeting en beleving)

stellen ZOVLA voor een aantal uitdagingen.

Om proactief te blijven inspelen op deze ontwikkelingen startte ZOVLA in 2017 met het uitwerken van een stappenplan om op termijn te evolueren naar een regiobib.

De periode 2017-2019 is een proefperiode voor deze intensere, gediversifieerde samenwerking.

De focus ligt hier op een aantal prioriteiten die we verder kunnen uitdiepen en verankeren in de werking.

a. Collectiebeleid

- Realiseren van tijdswinst op termijn door vermijden dubbel werk
- Transparanter maken van het aankoopbeleid
- Verhogen actualiteit collectie door sneller in te spelen op nieuwe publicaties
- Vergroten kwaliteit collectie door expertise collectieverantwoordelijken
- Intensiveren gebruik collectie

b. Organisatie

- Tijdswinst realiseren door vermijden dubbel werk
- Beter afstemmen van de verschillende gebruikersreglementen om de klantvriendelijkheid te vergroten
- Verbreden van de dienstverlening

c. Competentiebeleid

- Delen deskundigheid
- Vergroten deskundigheid
- Bieden van ontplooiingskansen

d. Leesbevordering, mediawijsheid en e-inclusie

- Bevorderen leesplezier: wie graag leest, leest beter
- Bieden van kansen tot persoonlijke ontwikkeling

e. Ontmoeting en beleving

- Verbreden van de dienstverlening

- Vergroten publiek
- Verankeren van de bibliotheek als laagdrempelige ontmoetingsplek in elke gemeente

f. Promotie

- Vergroten bekendheid
- Versterken imago
- Vergroten publieksbereik

Deze proefperiode toonde aan dat de regionale samenwerking vooral efficiëntiewinst biedt. Niet alleen leidt het regionaal collectioneren tot het verbreden en verdiepen van de collectie. De medewerkers bouwen ook specifieke expertise en deskundigheid op. Het proefproject duidde weliswaar ook enkele pijnpunten aan. Zo zorgt bijvoorbeeld het gebrek aan een coördinator tot een vertraging van het proces.

E. SWOT

Een **SWOT-analyse** van het intergemeentelijk samenwerkingsverband geeft de volgende resultaten:

Sterktes

- Gelijkwaardige gemeenten qua schaalgrootte
- Jarenlange ervaring en traditie van samenwerking, er is een sterke vertrouwensband tussen de bibliothecarissen => kansen op het vlak van afstemming, delen en samen organiseren
- Grote betrokkenheid en groot verantwoordelijkheidsgevoel bij de bibliothecarissen om taken en projecten op te nemen (co-ownership)
- Gezamenlijke vorming en netwerking
- Sterke specifieke doelgroepenwerking met aandacht voor kwetsbare doelgroepen met succesvolle realisaties
- Inzet op maatschappelijke en digitale ontwikkelingen (bijvoorbeeld mediawijsheid voor senioren, cool@debib voor jongeren ...)
- Opstart regiobib: taken en diensten in samenwerking of via centrale organisatie biedt efficiëntiewinst en een sterke inhoudelijke meerwaarde

Zwaktes

- Geen coördinator
- Bij samenwerking vertrekt ZOVLA vanuit de eigen visie en doelstellingen in plaats vanuit een gemeenschappelijke strategie waarbij doelstellingen en visie in samenspraak met de partners worden bepaald

Kansen

- Eerste stappen transversaal werken gezet (bijvoorbeeld samenwerking scholen, sociale huizen ...) die verder kunnen worden uitgebouwd
- Decreet bovenlokale cultuurwerking biedt kansen om 'breder' (transversaal) te gaan samenwerken → cross-sectorale samenwerking, stimuleren van kruisbestuiving
- Decreet bovenlokale cultuurwerking biedt kans op professionalisering → coördinatiefunctie mogelijk
- Door de fusie van Deinze en Nevele komt er waardevolle expertise en ervaring vanuit COMEET en De Vijf binnen
- Samenwerkingsgebied kan worden uitgebreid (met fusiestad Deinze)

- Vernieuwde samenwerking kan zorgen voor nieuwe dynamiek
- Bevorderen van regiogevoel in ruimere (cultuur)sector
- Bestendigen, optimaliseren en verduurzamen van huidige werking
- Schaalvergroting in ruimere (cultuur)sector

Bedreigingen

- Wegvallen van samenwerkingsverband waardoor iedereen opnieuw op eigen eiland werkt

1.4 Besluit

POLS legde al een mooie basis voor een sterke bovenlokale cultuurwerking. Door de uitgave van POLSSLAG en een digitale nieuwsbrief bewees POLS dat **communicatie op een bovenlokaal niveau** zorgt voor meer naamsbekendheid en een groter publieksbereik. Ook binnen de nieuwe IGS leggen we de focus op een sterke bovenlokale communicatiestrategie die de regio als sterk merk op de kaart zet.

Pols realiseert niet alleen eigen projecten zoals de educatieve koffers voor scholen of de digitale erfgoedhaltes. Ze ondersteunt ook initiatieven die van onderuit ontstaan. Verschillende lokale initiatieven kregen de kans om uit te groeien tot kwalitatieve erfgoedprojecten. Dat was mogelijk door de inhoudelijke ondersteuning van de professionele beroepskrachten en **financiële ondersteuning** vanuit een specifiek **subsidierement**. Deze manier van werken biedt een meerwaarde voor de regio. We nemen deze werkwijze dan ook op als actie in het nieuw bovenlokaal en transversaal verhaal.

Ook de bibliotheken van de interlokale vereniging ZOVLA kunnen terugblikken op een jarenlange, constructieve samenwerking. ZOVLA zette enkele krachtlijnen uit om de werking van de deelnemende bibliotheken te **professionaliseren**. Zo zorgde het **regionaal collectioneren** (regiobib) voor efficiëntiewinst en expertiseopbouw bij de medewerkers zodat ze uitgroeiden tot deskundigen. Deze ervaring vertalen we binnen de IGS naar andere deelsectoren en projecten (bijvoorbeeld cultuurprogrammatie voor scholen).

Verder leidde het **structureel overleg** tussen de bibliothecarissen tot expertisedeling en uitwisseling. De **gemeenschappelijke vormingsmomenten** zorgden voor inhoudelijke verdieping van maatschappelijke en actuele thema's (bijvoorbeeld vorming klantvriendelijkheid).

Ook POLS heeft een traditie in de organisatie van overlegmomenten tussen beroepskrachten. Ze trekken deze manier van werken ook open naar vrijwilligers. Het adviesradenoverleg en het vormingsmoment over het houden en werven van vrijwilligers illustreren dit.

De idee van **collegagroepen** voor professionelen én **vrijwilligers** en het organiseren van vorming geven we een expliciete plaats in het actieplan van de nieuwe IGS.

De sterke gedifferentieerde **doelgroepenwerking** van ZOVLA bewees haar meerwaarde. De samenwerking tussen bibliotheken onderling maar ook met externe **partners** zorgde voor **inhoudelijke verbreding** van de projecten en een **groter bereik** van het beoogde publiek. Bij de uitwerking van deze projecten namen de bibliotheken als volwaardige partners een gedeelde verantwoordelijkheid op. Dit **co-ownership**verhaal is al een sterke basis die de nieuwe samenwerking verder zet.

Zowel ZOVLA als POLS zetten al een aantal **transversale projecten** op. We denken hierbij aan het WO I-project waarbij POLS samenwerkte met toerisme, en het Makkelijk Lezen-project van ZOVLA in samenwerking met leerkrachten, logopedisten, zorgcoördinatoren en opvoeders. De eerste stappen op het vlak van transversaal werken zijn hierbij gezet en worden in de toekomst verder uitgebouwd. We willen hierbij nog meer starten vanuit een gemeenschappelijk project met een gezamenlijke visie en doelstellingen. De IGS **verbindt** hierbij verschillende deelsectoren en **coördineert** sterke, gemeenschappelijke projecten. Samenwerken, expertisedeling en leren van elkaar vormen hiervoor een sterke basis.

HOOFDSTUK 2: OMGEVINGSANALYSE

2.1 Inleiding

Om tot een gefundeerde visie, kwaliteitsvolle doelstellingen en concrete acties te komen is het belangrijk om eerst een duidelijke **analyse** te maken van de **bestaande situatie**. In dit tweede hoofdstuk maken we een uitgebreide en actuele foto van de omgeving.

- In een eerste deel staan we kort stil bij de **geografische situering**.
- Daarna zoomen we in op relevant **cijfermateriaal** uit de regio.
- Vervolgens brengen we **de (boven)lokale cultuurwerking** in beeld en lijsten we de bevoorrechte partners op.

We gaven ook de stakeholders een stem in dit dossier. Via de **adviesraden** vroegen we feedback op de visie en de doelstellingen. Ze adviseerden positief en formuleerden waardevolle en constructieve suggesties die we meenemen in de verdere uitwerking van dit verhaal.

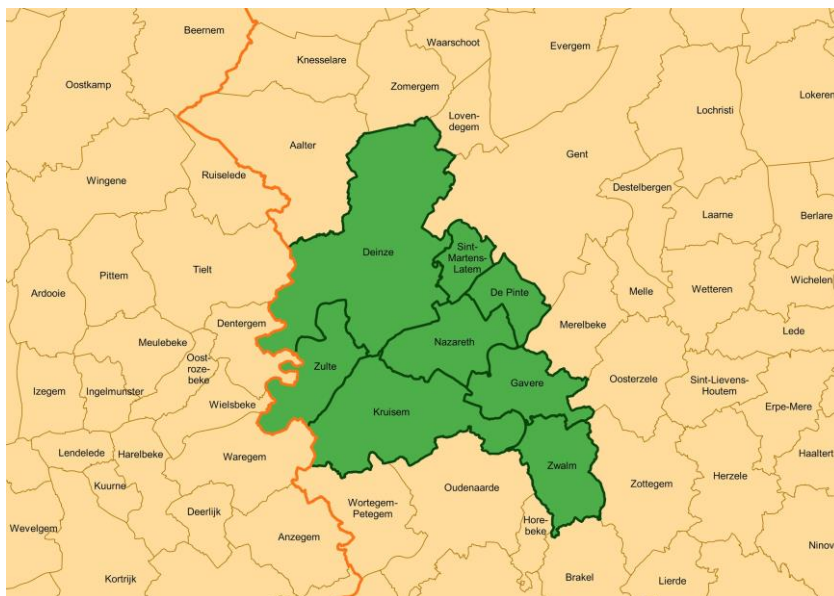
Doorheen het hoofdstuk formuleren we enkele **conclusies** die richtinggevend zijn voor de doelstellingen en acties in het vervolg van dit dossier en geven we aan hoe we de verschillende rollen invullen.

2.2 Algemene geografische situering

De regio situeert zich tussen de Schelde en de Leie. De streek kenmerkt zich door landelijke gemeenten met Deinze als stad met centrumfunctie. Het is er aangenaam vertoeven. Je kan er fietsen, wandelen en er zijn tal van bezienswaardigheden en musea.

In de kern van de regio zijn er een aantal industrieterreinen gevestigd die werkgelegenheid bieden aan de inwoners en zorgen voor een drukke economische activiteit. Twee verkeersassen, de E17 en E40, doorkruisen het gebied.

De regio positioneert zich tussen een aantal andere gebieden. In het noordwesten behoren Aalter en Lievegem tot het Meetjesland dat al een lange traditie van samenwerken kent. Comeet doet er al veel jaren aan intergemeentelijk cultuuroverleg en -communicatie. Gent vormt een apart stadsgebied met een zeer aantrekkelijk cultureel aanbod en talrijke podia. Het oefent bovendien een grote, directe invloed uit op gemeenten als Sint-Martens-Latem, De Pinte en Nazareth. In het zuiden van de zone en vanaf het dorpscentrum van Kruisem (Kruishoutem) beginnen geleidelijk aan de heuvels van de Vlaamse Ardennen. De gemeenten Zwalm en Kruisem wijken voor culturele activiteiten regelmatig uit naar Oudenaarde. In het westen leunen Zulte en Deinze (Gottem/Wontergem) aan bij de West-Vlaamse buurgemeenten Waregem, Dentergem en Tielt. Waregem en Tielt beschikken elk over een cultuurcentrum.

De cultuurregio Leie Schelde zit als een relatief **kleine en nieuwe regio** tussen enkele grote cultuursteden in. Het moet zichzelf als kwalitatieve cultuurregio op de kaart zetten. De ambitie van Deinze om als enige stad van de regio een sterk bovenlokaal culturaanbod uit te bouwen in het recent opgerichte Leietheater is alvast een sterke troef.

Hoewel er een sterke regionale bibliotheek- en erfgoedwerking is, heeft onze regio **minder traditie op het vlak van samenwerken rond bovenlokaal culturaanbod**. Het is belangrijk ook deze **samenwerking structureel uit te bouwen** (subdoelstelling 3.1) en in te zetten op een **sterk complementaire cultuurprogrammatische** van zowel gemeenten als verenigingen. Om de regio te promoten is zeker aandacht nodig voor een **stevige cultuurcommunicatie** (subdoelstelling 1.2).

Ook een grondige **studie van de culturele mobiliteit** biedt een meerwaarde. Op deze manier gaan we na in welke mate en hoe mensen zich verplaatsen en hoe we de inwoners meer kunnen **betrekken bij en toeleiden** naar het rijke aanbod in onze eigen, unieke regio (subdoelstelling 2.3).

2.3. Sociaal demografisch profiel van de regio

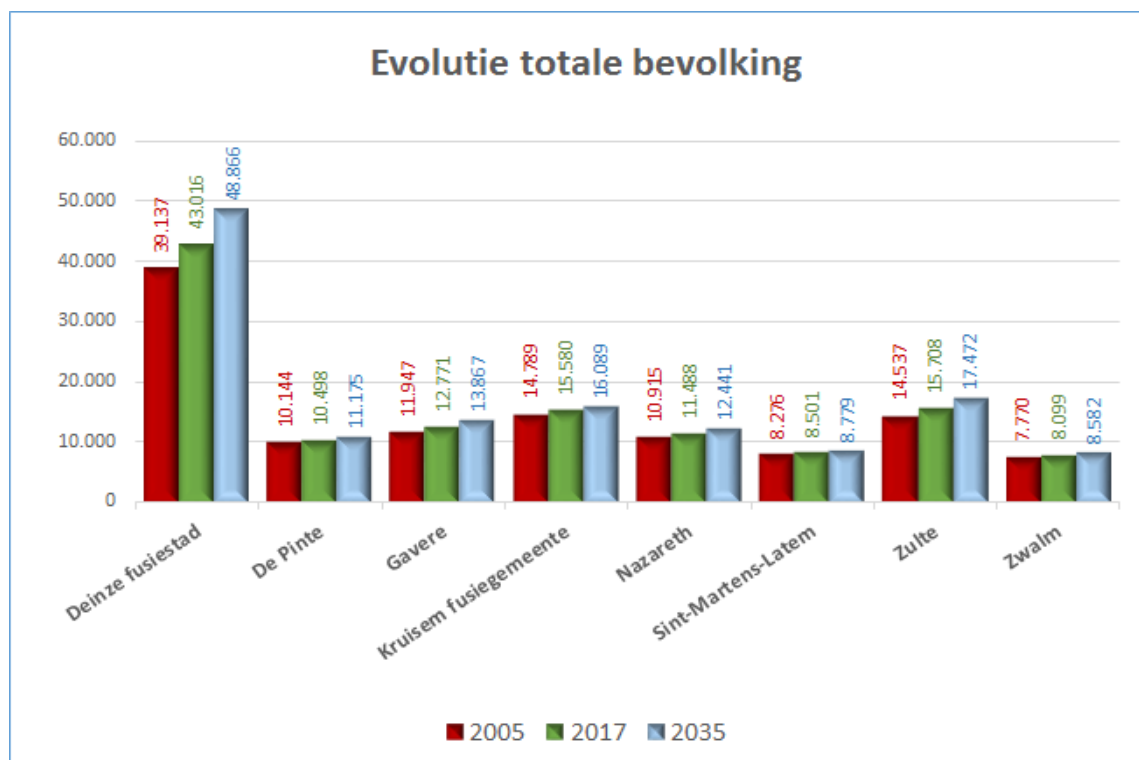
In dit onderdeel van de nota belichten we de demografische situatie van de regio. We gebruikten de website 'gemeenten in cijfers' (editie 2018)³ als bron om van daaruit objectieve conclusies te trekken. Tegelijk geven we enkele suggesties voor de toekomstige werking. In deze gegevens zijn de cijfers van de fusiegemeenten 'Deinze fusiestad' (Deinze-Nevele) en 'Kruisem fusiegemeente' (Kruishoutem-Zingem) samengenomen afhankelijk van de beschikbaarheid.

2.3.1 Demografie: Stand van de bevolking

a) Evolutie totale bevolking

De cultuurregio Leie Schelde telde op 1 januari 2017 125.661 inwoners⁴. Tussen 2005 en 2017 is er een bevolkingsaan groei van 6,93 %. Deze aan groei ligt iets lager dan het Vlaamse gemiddelde. Ook de vooruitberekening van de bevolking in de regio geeft een positieve evolutie aan. De bevolking neemt tegen 2035 toe met 9,24 %. Dit is ruim 2 % hoger dan de groei binnen het Vlaamse gewest.

Tussen de verschillende gemeenten zijn er grote verschillen. Deinze telt als stad met centrumfunctie het hoogste aantal inwoners. Zwalm en Sint-Martens-Latem zijn gemeenten met minder dan 10.000 inwoners. De andere vijf gemeenten zijn van dezelfde grootorde en tellen tussen de 11.000 en 15.000 inwoners.

³ <https://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-jouw-gemeente-in-cijfers>

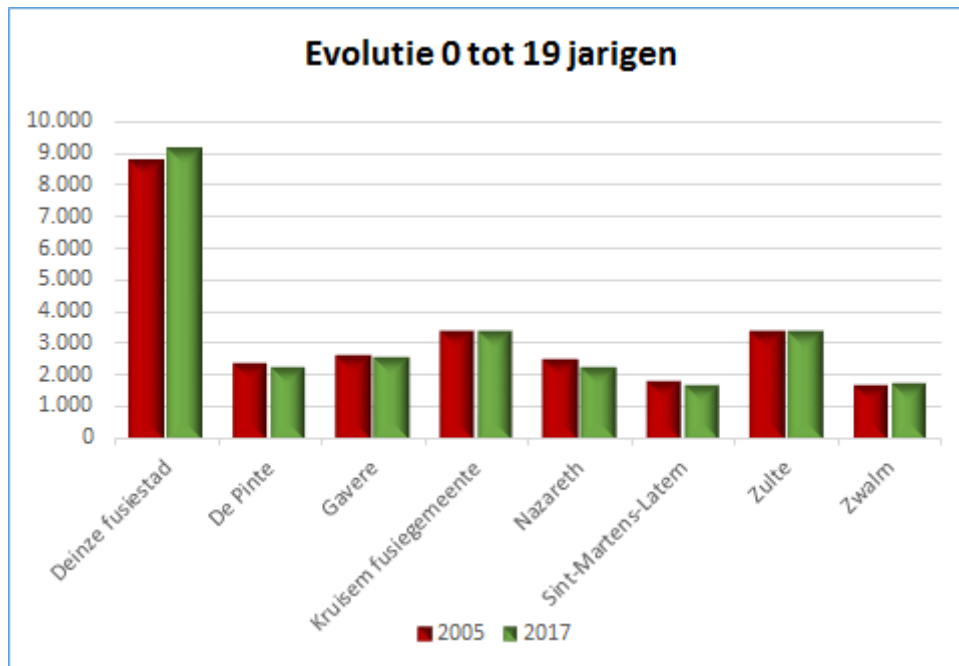
⁴ Op 1 januari 2019 telt de regio 126.528 inwoners

b) Evolutie per leeftijdscategorie

Evolutie 0- tot 19-jarigen

Het aantal inwoners tussen 0 en 19 jaar neemt over het algemeen af in onze regio, behalve in Deinze (+4,4 %). Dit wijkt af van de evolutie in het Vlaamse Gewest (+4,8 %).

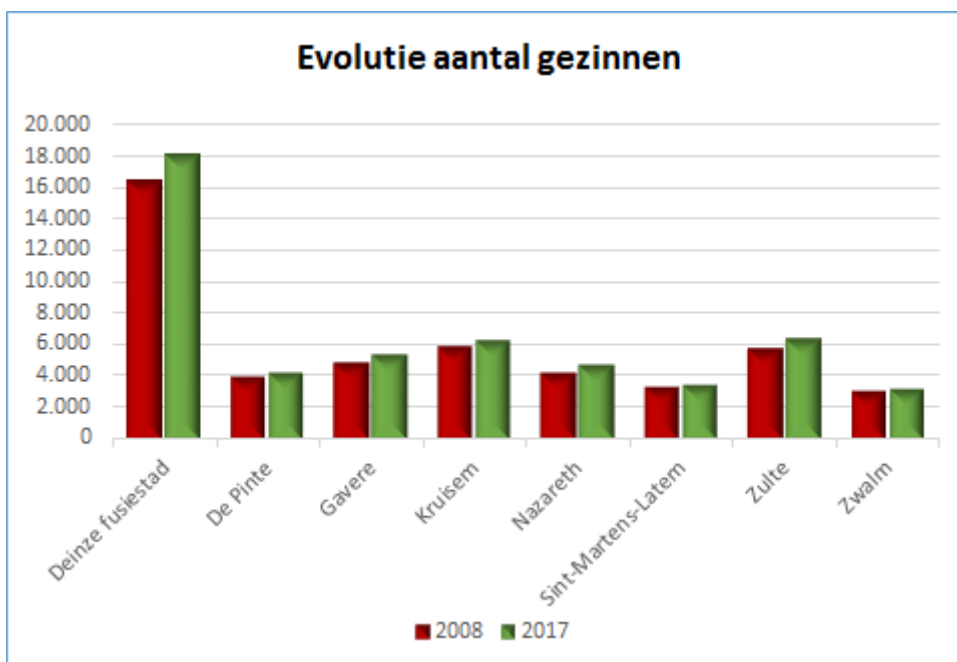
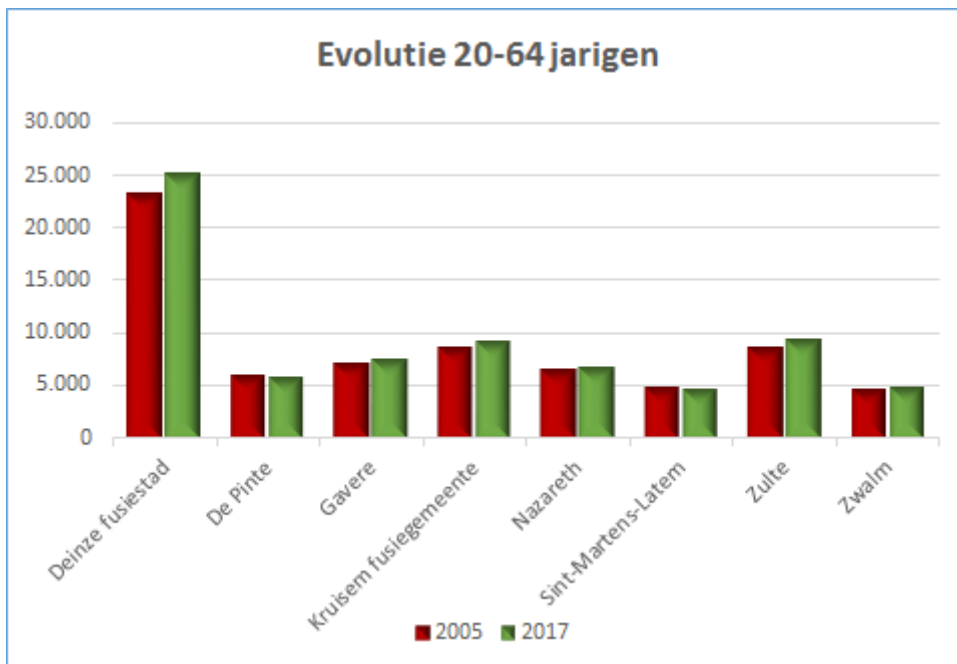
Ondanks deze dalende trend vinden we **aandacht voor kinderen en jongeren** in de cultuurregio **belangrijk**. Proeven en genieten van cultuur in al haar aspecten draagt van kinds af aan bij tot algemene vorming, persoonlijke ontwikkeling en gemeenschapszin. In onze acties hebben we dan ook specifieke aandacht voor doelgroepenwerking (subdoelstelling 2.2).

Evolutie 20- tot 64-jarigen en gezinnen

Bij de 20- tot 64-jarigen is er een aangroei van 5,03 %. Dit ligt in dezelfde lijn van het Vlaamse Gewest. We vinden deze stijging terug in bijna alle gemeenten. De Pinte en Sint-Martens-Latem volgen deze trend niet. Daar daalt het aantal 20- tot 64-jarigen. Het aantal gezinnen stijgt binnen onze regio met 9,08 %. Dit is 2 % hoger dan in Vlaanderen (+7,30 %).

Omdat het aantal gezinnen stijgt en we via de gezinnen ook de kinderen bereiken, is en blijft inzet op deze doelgroep een meerwaarde voor de werking van de IGS. Door **gezinsactiviteiten** aan te bieden **geven we kansen tot ontmoeting en beleving**. Dat draagt bij tot een warme samenleving en creëert verbondenheid (cfr visie & subdoelstelling 2.2).

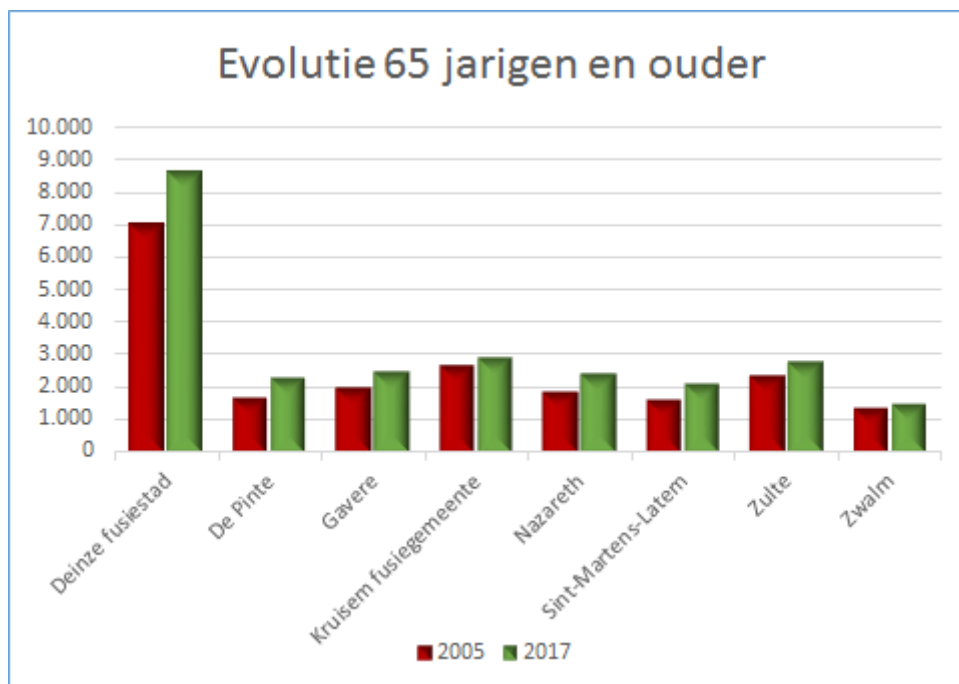
Evolutie 65+

De vergrijzing in onze regio neemt toe (+22,80 %) en is sterker uitgesproken dan het Vlaamse gemiddelde (+19,80 %). Binnen de groep van 65-plussers zit uiteraard ook heel wat diversiteit, van de actieve, vitale senior tot de oudere, minder mobiele en zorgbehoevende bejaarde.

De 65- tot 75-jarigen vormen hierbij meestal het klassieke cultuurpubliek, voor de 80-plussers is er een aangepaste doelgroepenwerking. De mobiliteit bij deze doelgroep neemt af. Ze verhuizen vaak naar een woon- en zorgcentrum of kampen met vereenzaming en isolement. Niet alleen zorg, sociale contacten, huiselijke geborgenheid en zinvolle dagbesteding, maar ook cultuurbeleving biedt hier een antwoord op.

Zoals eerder aangegeven creëert cultuur immers kansen tot ontmoeting, beleving en gemeenschapsvorming.

De IGS zet hiertoe **samenwerkingen op met welzijnspartners** zoals de WZC's en seniorenverenigingen (subdoelstelling 3.1). Verder stimuleert de IGS tot de uitbouw van een **aangepast aanbod** zowel op het vlak van programmatie als mobiliteit en locatie. Als voorbeeld verwijzen we naar het organiseren van busvervoer of het livestreamen van een cultuurvoorstelling in een WZC (subdoelstelling 2.3).

2.3.2 Kansengroepen

Onder kansengroepen verstaan we personen in armoede, inwoners van buitenlandse herkomst, alleenstaanden, eenoudergezinnen en personen met een beperking.

Aangezien we als nieuwe, kleine samenwerking keuzes moeten maken, beperken we ons hieronder tot personen in armoede en inwoners met buitenlandse herkomst. In een latere fase, of naar aanleiding van een volgend dossier, diepen we de cijfers van de andere kansengroepen verder uit.

a) Personen in armoede

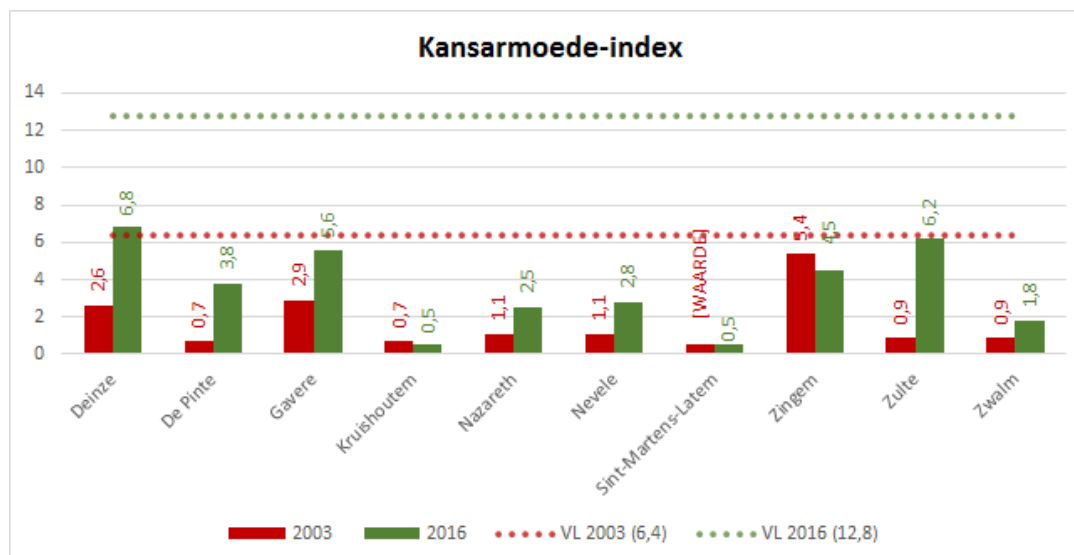
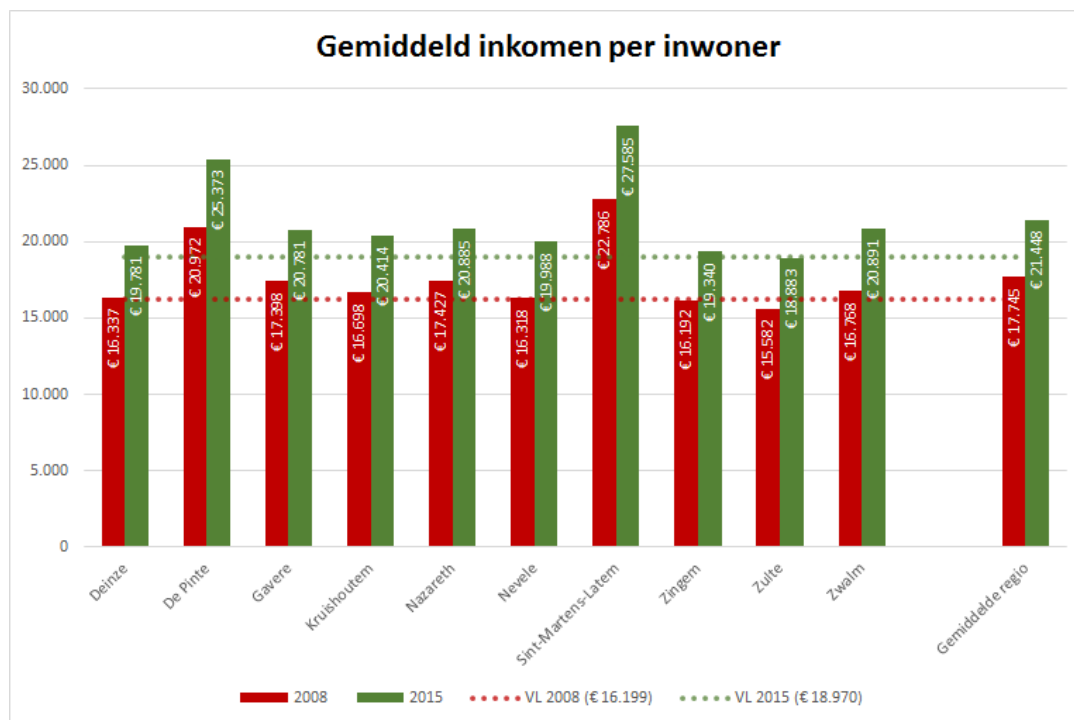
Het gemiddeld netto belastbaar inkomen ligt in de regio Leie Schelde maar liefst 2.478 euro hoger dan het Vlaamse gemiddelde. Dat toont aan dat we een welvarende regio zijn.

De kansarmoede-index ligt opvallend lager dan het Vlaamse gemiddelde. Toch merken we binnen onze regio een sterke stijging in vergelijking met 2003.

Armoede kent veel gezichten: generatiearmoede, kinderarmoede, gekleurde armoede, verdoken armoede ... Armoede is ook een relatief begrip. Kansarmen in welvarende gemeenten verdienen

minstens evenveel aandacht dan in steden en gemeenten waar kansarmoede groter is. Veelal is het gevoel van deprivatie bij deze doelgroep sterker.

Bovendien merkten we bij het uitwerken van dit dossier dat gemeenten tot op heden weinig impulsen geven om deze doelgroep actief te betrekken bij het culturele leven. De lokale besturen zijn op zoek naar manieren om hier een antwoord op te bieden. Volgens de IGS liggen hier kansen om een **gezamenlijke strategie rond kansarmoede uit te werken** (subdoelstelling 2.1).

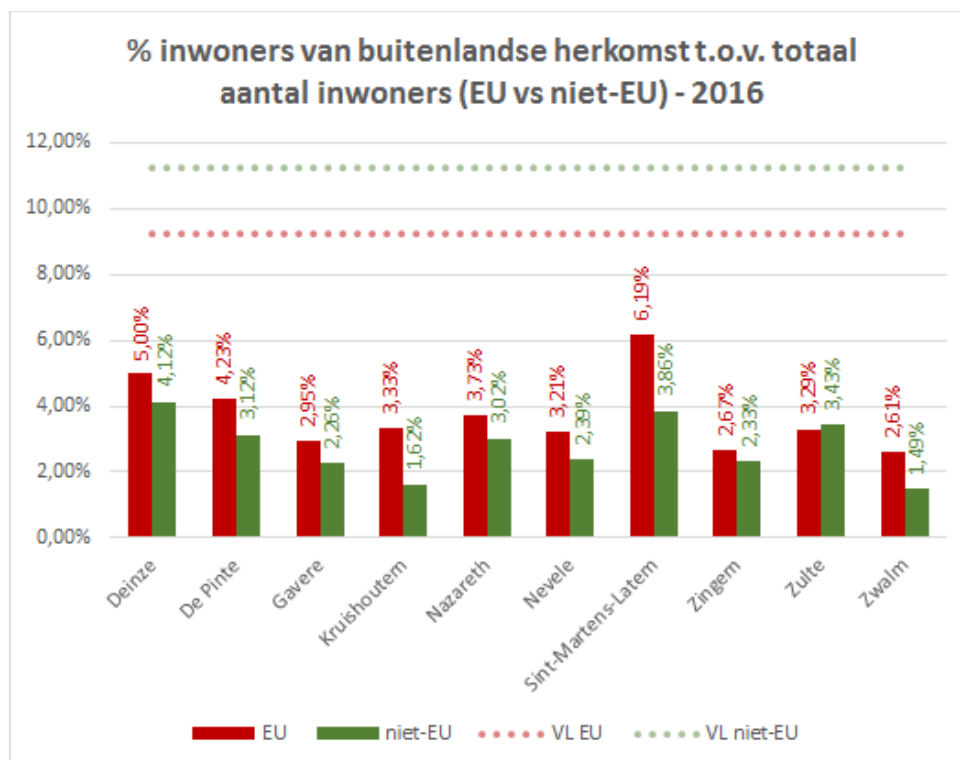

b) Evolutie inwoners buitenlandse herkomst

Het aantal inwoners met een andere nationaliteit is binnen onze regio een kleine en dus minder zichtbare groep. De cijfers liggen dan ook opvallend lager dan die van het Vlaamse Gewest. Deze trend zet zich sterker door bij de niet-Europese inwoners (4,12 % Deinze ten opzichte van 11,26 % in het Vlaamse Gewest).

Binnen onze regio zijn er weinig organisaties die specifiek voor deze doelgroep werken. Veel van de ondersteunende structuren bevinden zich in Gent.

In het licht van de lage cijfers en de beperkte partners in de regio kiezen we ervoor prioritair in te zetten op personen in armoede. Het inzetten op deze specifieke doelgroep nemen we op in een latere fase/volgend dossier.

2.3.3 Diversiteit in woongebieden & bevolkingsdichtheid

a) Diversiteit in woongebieden

Belfius ontwikkelde een tool voor een vergelijking van alle Vlaamse gemeenten op het vlak van demografische, morfologische en sociaaleconomische kenmerken. Deze studie uit 2018⁵ geeft een indeling van de gemeenten in zes types en zestien clusters.

Drie van de (deel)gemeenten in onze regio behoren tot het type “woongemeenten”. Twee ervan, De Pinte en Sint-Martens-Latem, behoren tot de cluster “gemeenten in de stadsrand met hoge inkomens en

⁵ <http://research.belfius.be/nl/typologie-gemeenten/>

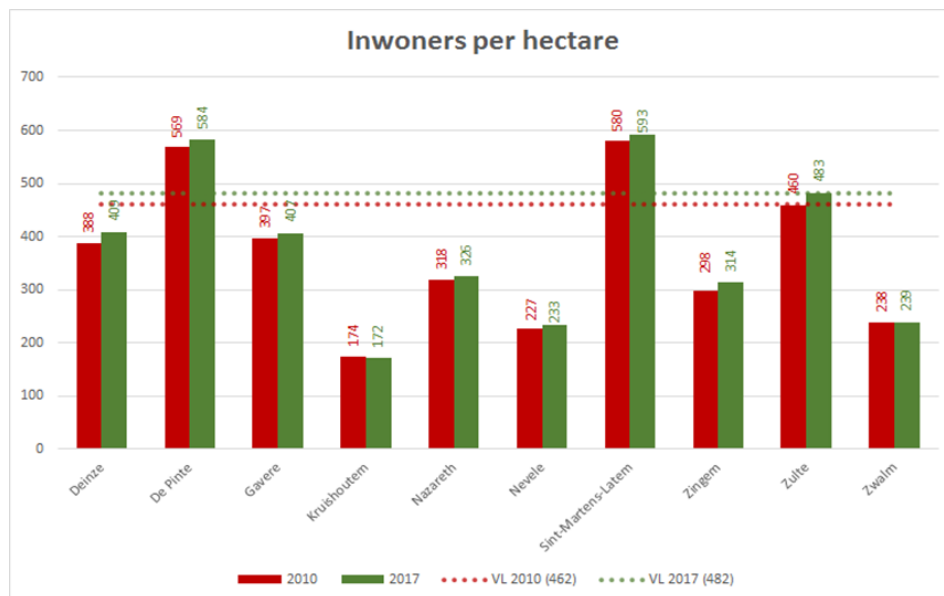
vergrijzende bevolking". Zingem valt binnen de cluster "woongemeente met toenemend aantal jongeren".

Gavere, Nevele en Zwalm zijn landelijke gemeenten met hogere inkomens. Nazareth, Zulte en Kruishoutem zijn landbouwgemeenten. Deinze behoort tot het type "gemeenten met concentratie van economische activiteit" en de cluster "gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit".

Een **gemeenschappelijke dimensie** voor deze regio is een **hogere levensstandaard en een vrij grote economische activiteit**. Dit biedt opportuniteiten voor samenwerking en partnerships met bedrijven.

b) Bevolkingsdichtheid

Op het vlak van bevolkingsdichtheid sluit ongeveer de helft van de gemeenten van de cultuurregio dicht aan bij het Vlaamse gemiddelde van 482 inwoners per hectare. In de andere helft van de gemeenten woont de bevolking meer verspreid over het grondgebied.

Onze regio is dus opgedeeld in een stad met centrumfunctie en de daarbij horende grotere bevolkingsdichtheid, met daarrond enkele kleinere landelijke gemeenten. Het **spreiden van het cultuuraanbod, inzetten op culturele mobiliteit** (subdoelstelling 2.3) en **stimuleren van de cultuurparticipatie** (subdoelstelling 2.2) vormen dan ook uitdagende opdrachten voor de IGS.

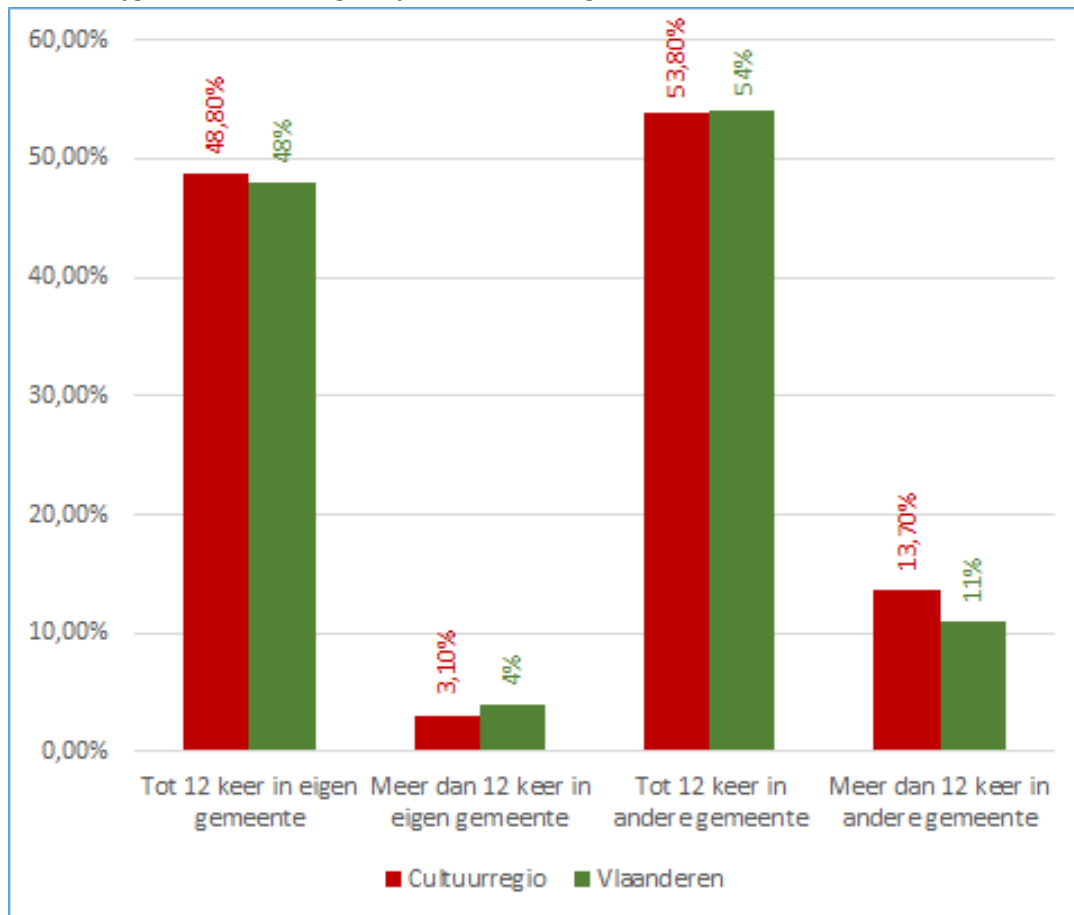
2.3.4 Cultuurparticipatie

a) Participatie aan culturele activiteiten

Net iets minder dan de helft van de inwoners uit de regio participeert aan cultuur binnen de eigen gemeente of stad. We merken dat zelfs meer dan 50 % bereid is zich te verplaatsen naar andere gemeenten om te proeven van cultuur.

Het is een uitdaging om ook de andere 50 % aan te zetten tot cultuurbeleving. Het **faciliteren van het aanbod en het inzetten** (subdoelstelling 2.2) **op culturele mobiliteit binnen de eigen regio** (subdoelstelling 2.3) zijn hierbij belangrijke taken voor de IGS als coördinator.

Aandeel (%) van de inwoners dat aangaf het afgelopen jaar één of meerdere culturele evenementen te hebben bijgewoond in de eigen of in een andere gemeente (2017)⁶

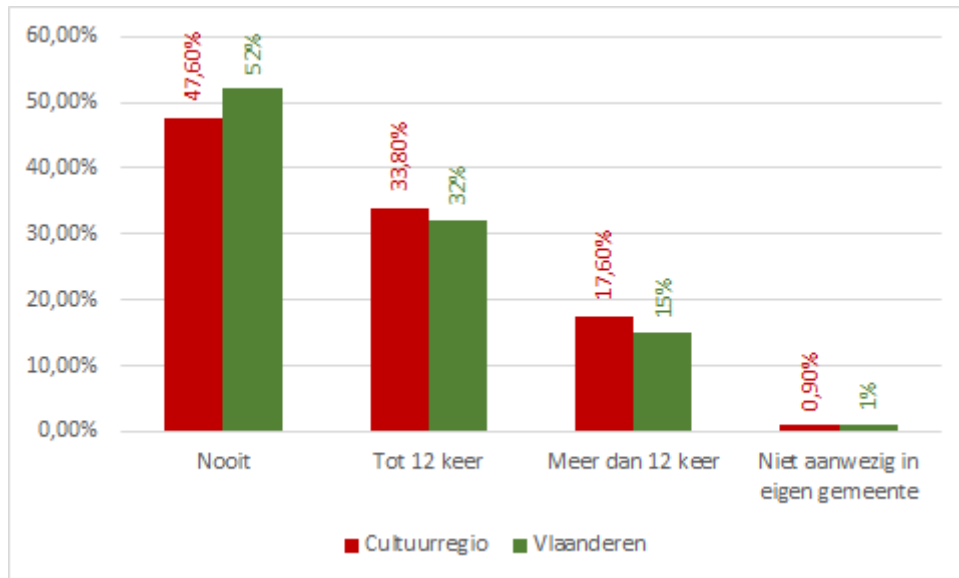
b) Bibliotheekbezoeken

Een groot deel van de inwoners uit onze gemeenten vindt de weg naar de bib. 17,6 % bezoekt de bibliotheek zelfs meer dan twaalf keer per jaar, een cijfer dat boven het Vlaamse gemiddelde ligt.

⁶ <https://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-jouw-gemeente-in-cijfers>

De sterke inzet op “bib als derde plek” waar spontane ontmoeting en beleving centraal staan, werpt zijn vruchten af. **Dit idee van het creëren van spontane ontmoeting en beleving integreren we in de visie van de IGS.**

Bibliotheekbezoek in eigen gemeente (2017)⁷

⁷ <https://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-jouw-gemeente-in-cijfers>

2.4. (Boven)lokale cultuurwerking in onze regio

2.4.1 Relevante cultuuractoren

In onze regio gebeurt er al heel wat op het vlak van cultuur. Hieronder geven we een uitgebreid overzicht van de relevante cultuuractoren en hun aanbod. In een volgend subhoofdstukje kijken we over de sectorgrenzen heen en gaan we op zoek naar linken met andere beleidsdomeinen.

a) Lokale cultuur- en vrijetijdsdiensten

Elke aangesloten gemeente of stad investeert in de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid en voorziet hiervoor in personeel en middelen.

Deinze beschikt over een uitgebreide personeelsformatie voor de uitbouw van het lokaal cultuurbeleid. Het team bestaat uit deskundigen uit de verschillende deelsectoren, zowel voor erfgoed, verenigingen als voor cultuurprogrammatische. Een ploeg van administratieve en logistieke medewerkers ondersteunen de dienst.

In de andere, kleinere en meer landelijke gemeenten geeft een algemene cultuurdeskundige vorm aan het lokale cultuurbeleid, al dan niet ondersteund door een administratieve en/of technische medewerker. Deze kleine eenmansdiensten zijn kenmerkend voor de cultuurwerking in onze regio. In de stad Deinze is een ruime pool van vrijwilligers actief. In de andere gemeenten is de vrijwilligerswerking beperkt uitgebouwd.

In tegenstelling tot bibliotheken (zie verder) hebben de cultuur- en vrijetijdsdiensten geen traditie in regionaal overleg en afstemming. Door in te zetten op een **structureel overleg**, waar het delen van expertise en ervaring een prominente plaats krijgt (subdoelstelling 3.1), en het organiseren van **vorming** (subdoelstelling 3.3) kunnen we de **beroepskrachten** van deze diensten **ondersteunen en versterken**.

Lokale cultuur- en vrijetijdsdiensten organiseren zelf tal van culturele activiteiten en evenementen. Uiteraard zijn er, naargelang van de personeelsbezetting, verschillen in kwantiteit van het aanbod tussen de stad Deinze en de andere gemeenten. Enerzijds zijn er een aantal activiteiten die bijna alle deelnemende gemeenten of stad organiseren, zoals Festival Van Vlaanderen en Reveil. Door samen te werken kunnen er **quick-wins** ontstaan. Anderzijds merken we ook verschillen in het aanbod. Hierbij is afstemming nodig en wenselijk zodat er een evenwichtig aanbod is in heel de regio.

De gemeente hoeft evenwel niet altijd een actor-rol op te nemen. Er zijn tal van verenigingen en privé-initiatieven die het cultuuraanbod op een kwalitatieve manier invullen.

De lokale cultuurdiensten zetten dan ook sterk in op financiële, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van deze waardevolle verenigingen zodat zij hun werking en aanbod verder kunnen uitbouwen.

Om al deze initiatieven van lokale diensten en verenigingen **op elkaar af te stemmen en hiaten op te vullen** is er een sterke **coördinatie** nodig. Ook het **faciliteren en toeleiden** naar het ruimere aanbod is een taak voor de nieuwe IGS (subdoelstelling 2.2).

Binnen elke gemeente of stad is er een lokale erfgoedwerking actief. Ze zetten in op het bewaren en ontsluiten van lokaal erfgoed en koppelen hier op regelmatige basis een publieksgerichte activiteit aan. **Erfgoedcel Leie Schelde** ondersteunt al verschillende jaren als regisseur zes van de deelnemende gemeenten binnen deze IGS. We willen deze werking **integreren in het beleid en de visie van de ruime Cultuurregio Leie Schelde**.

We zien dat alle lokale besturen **aandacht hebben voor onroerend erfgoed**. In de schoot hiervan onderzoeken we de **mogelijkheid voor de oprichting van een intergemeentelijke onroerende erfgoeddienst (IOED)**.

Een uitgebreid overzicht van het lokale cultuuraanbod en de personeelsbezetting per gemeente of stad zit in de bijlagen 2a en 2b.

b) Bibliotheken

De bibliotheken zijn een belangrijke speler bij de uitbouw van het (boven)lokale cultuurbeleid. Ze lenen niet alleen materialen uit, ze zetten ook in op tal van andere functies zoals:

- leesbevordering en leesplezier,
- ontmoeten en beleven,
- doelgroepenwerking,
- mediawijsheid voor jong en oud,
- levenslang leren.

In dit kader organiseren ze heel wat activiteiten zoals een filmavond, striphappening of een verteltheater. Verder hebben de bibliotheken (zoals al beschreven in hoofdstuk 1) een sterke traditie van samenwerking. Hieruit ontstonden tal van activiteiten en projecten zoals Boekstart, Het Miljonairsproject enz. Deze samenwerking leidde al tot mooie quick-wins door inzet van middelen en personeel. Het gevarieerde aanbod mist echter nog **afstemming, eventuele linken en transversale samenwerking met andere (cultuur)sectoren**. En dat is nodig om het **aanbod** verder nog te **verbreden** en te **versterken**. De komende jaren zal IGS deze **afstemming en samenwerking registreren** (subdoelstelling 2.2).

De personeelsbezetting van de bibliotheken ligt in dezelfde lijn als bij de cultuurdiensten: een sterk uitgebouwd bibliotheekteam in de stad Deinze en kleinere teams in de bibs van de andere gemeenten.

De grote inzet van vrijwilligers binnen de werking is een sterke troef binnen de bibsector in onze regio. De IGS kan de opgebouwde expertise op het vlak van **uitbouw en ondersteuning van een sterke vrijwilligerswerking** delen met de andere (deel)sectoren. De IGS zet daarvoor in op stevig **vrijwilligersmanagement** met ondersteuning op maat, ontmoetingsmomenten en vorming (subdoelstelling 3.1 en 3.3).

Een uitgebreid overzicht van het bibliotheekaanbod en personeelsbezetting per gemeente of stad zit in de bijlagen 3a en 3b.

c) Musea

Onze regio vormde de thuisbasis van verschillende bekende kunstenaars uit de Latemse kunstenaarskolonie. Ze lieten zich inspireren door de schoonheid van de Leie. Veel van hun werken zijn vandaag nog altijd te bezichtigen in onze musea. Ook hedendaagse kunst vormt een belangrijke pijler binnen de museale werking.

In onze regio is er een mix van grote en kleine musea. De drie erkende musea (Het Mudel, het Roger Raveelmuseum en het Museum Dhondt-Dhaenens) hebben grote waardevolle collecties met bovenlokale, zelfs internationale uitstraling. Ze werken met beroepskrachten die instaan voor:

- het wetenschappelijk onderzoek,
- het organiseren van tentoonstellingen,
- het behoud en beheer van de collecties,
- een sterke communicatie.

De kleine meer lokaal verankerde musea werken voornamelijk met vrijwilligers en krijgen ondersteuning van de cultuurdiensten.

Een overzicht van de personeelsbezetting per museum zit in de bijlage 4.

Het Mudel, het Roger Raveelmuseum en het Museum Dhondt-Dhaenens werkten in het verleden al samen op verschillende vlakken. Zo organiseerden ze drie keer de Biënnale van de Schilderkunst. Hierbij werkten de musea met een gezamenlijk thema, een sterke communicatiecampagne en één toegangsticket. Ook toerisme Leiestreek was hierbij betrokken. Deze samenwerking resulteerde in een positieve uitstraling van de regionale musea en een groter aantal bezoekers. Tussen deze musea zijn er verschillende uitwisselingen van materiaal en bruiklenen, en af en toe vinden er informele gesprekken plaats om expertise uit te wisselen.

Deze **samenwerking, afstemming en expertisedeling** willen we in de toekomst verderzetten en versterken. We zien kansen tot **verbreding** door ook de andere, kleinere musea mee te nemen in het verhaal. De IGS neemt hierbij een **coördinatierol** op (subdoelstelling 2.2).

Overzicht van de musea in onze regio:

Deinze	<ul style="list-style-type: none">• Museum van Deinze en de Leiestreek - Mudel (www.mudel.be) Het Mudel toont werken vanaf circa 1850 van kunstenaars die in de Leiestreek woonden of wonen. Het museum toont ook erfgoedobjecten van het industriële verleden van de stad en de regio. Met tijdelijke tentoonstellingen speelt het museum in op actuele trends binnen de hedendaagse kunst.
Gavere	<ul style="list-style-type: none">• Vintage Mode Museum (privé, open op afspraak)
Kruisem	<ul style="list-style-type: none">• Shoes or no shoes• European Cartoon Center

Nazareth	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerlijk Godshuis met onder andere een expo over WO I en WO II in samenwerking met vereniging “11 november” • Materialen van Heemkundig museum werden in 2017 overgedragen aan het gemeentebestuur. Het is de bedoeling die op termijn opnieuw via permanente en/of tijdelijke tentoonstellingen te ontsluiten
Sint-Martens-Latem	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijk Museum Gust De Smet • Gemeentelijk Museum Gevaert-Minne • Museum Dhondt-Dhaenens (privé) • De Kluis (privé) • Documentatie- en Archiefcentrum
Zulte	<ul style="list-style-type: none"> • Roger Raveelmuseum
Zwalm	<ul style="list-style-type: none"> • Geen musea • Archief- en documentatiecentrum Heemkundekring Zwalm

d) Verenigingen

Lokale verenigingen

De cultuurregio Leie Schelde heeft een rijk cultureel verenigingsleven.

In elke deelnemende gemeente zijn er **socioculturele verenigingen** actief. We denken onder meer aan Markant, de Gezinsbond, Femma, Davidsfonds, KVLV, Willemsfonds, Pasar enz. Deze verenigingen zetten tal van activiteiten op, gaande van fietstochten over lezingen tot culturele uitstappen. Ontmoeting en educatie staan hierbij centraal.

De lokale **feestcomités** brengen leven in lokale buurten. Ze zetten kermissen op, organiseren wielervedstrijden en brengen een ruim, divers publiek samen op een heel laagdrempelige manier. Dat alles draagt bij tot gemeenschapsvorming.

Ook de eigen inwoners uit de regio staan op de planken. De vele toneelverenigingen, koren en harmonieën illustreren dit rijke aanbod aan **podium- en amateurkunsten**.

De traditionele **liefhebberijen** zoals kaarten, vinkenzetting, duivensport, schuttersverenigingen enz. zorgen voor laagdrempelige ontmoetingen en amusement.

Overzicht aantal erkende cultuurverenigingen per gemeente:

Aantal erkende cultuurverenigingen	
Deinze fusiestad	140
De Pinte	62
Gavere	31
Kruisem fusiegemeente	81
Nazareth	38

Sint-Martens-Latem	43
Zulte	71
Zwalm	25

Naast de cultuurverenigingen zijn er ook heel wat vrijwilligers passioneel bezig met het lokale erfgoed. Ze organiseren zich in lokale **erfgoedverenigingen** en doen research, borgen en ontsluiten de rijke geschiedenis via publicaties en publieksgerichte activiteiten.

In onze regio zijn er meer dan dertig erfgoedverenigingen actief (*zie bijlage 5*).

Tot op heden zijn al deze verenigingen vooral lokaal actief. Vaak kampen ze met dezelfde vragen en problemen. Denk bijvoorbeeld aan:

- de vergrijzing van de vrijwilligersgroep,
- het inspelen op een publiek dat steeds veeleisender wordt,
- het uitwerken van activiteiten boven op het aanbod dat al enorm is,
- de zoektocht naar gepaste infrastructuur,
- enzovoort.

Om deze ervaringen bespreekbaar te maken, **van elkaar te leren en expertise te delen**, brengt de IGS de vrijwilligers van deze verenigingen samen tijdens **vormings- en ontmoetingsmomenten** (subdoelstelling 3.1 en 3.3).

De IGS **ondersteunt de initiatieven** ook van onderuit, zowel op **inhoudelijk** als **financieel** vlak. Aan de hand van **projectcalls** stimuleert de IGS verenigingen om in te spelen op actuele thema's en noden in de regio. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het **transversaal werken** (subdoelstelling 3.2).

Bovenlokale verenigingen en evenementen

In onze regio beweegt er heel wat op bovenlokaal vlak. Zo zijn er tal van bovenlokale evenementen en verenigingen.

Het overzicht hieronder geeft alvast een eerste beeld. Dit lijstje is evenwel niet volledig. Een eerste **opdracht van de IGS is het proactief opzoeken en in beeld brengen van deze initiatieven**. In een latere fase denken we na over **gemeenschappelijke promotie** (subdoelstelling 1.2) en **toeleiding** (subdoelstelling 2.3) naar deze evenementen.

- Evenementen met bovenlokale uitstraling
 - Brouwsels op straat: grootschalig straattheaterfestival in Nazareth met internationale artiesten en een bereik van meer dan 10.000 bezoekers
 - Gulden eifeesten: feestweekend in Kruisem waar “het ei” centraal staat met onder andere eierworp en verkiezing van eikoning en eierboer
 - Canteclaerstoet in Deinze: vijfjaarlijkse stoet rond het verhaal van ‘Reinaert de Vos’
 - Heilig-Bloedprocessie Meigem (Deinze): processie is erkend en opgenomen in de ICE-databank van de Vlaamse Gemeenschap (databank van Immaterieel Cultureel Erfgoed)
 - Brielpoort Deinze: concerten, beurzen, recreatie

- 'Kunst & Zwalm' van vzw Boem: biënnale met hedendaagse kunst in Zwalm en omgeving, het project nodigt kunstenaars uit om een nieuw werk in situ te maken of interventies uit te voeren in het landschap en bij de bewoners
 - Open Kerkendagen: de kerkfabrieken van Latem en Deurle werken jaarlijks een gevarieerd programma uit, zoals een expositie of wandeling binnen het thema, een brochure tussen de twee kerken ...
 - Levende Leie Dag: diverse activiteiten rond natuur, cultuur en erfgoed georganiseerd door Natuurpunt Latem i.s.m. Natuurpunt Gent en Natuurpunt tussen Leie en Schelde
 - Autowijding: Confrérie Sint-Christoffel houdt jaarlijks in juni een viering en wijding van voertuigen in de dorpskern van Deurle
 - Koepelconcert: jaarlijks concert in de Sint-Aldegondiskerk in Deurle met medewerking van diverse verenigingen en raden uit Latem en Deurle zoals de Gezinsbond en de seniorenraad
 - Open Molendagen: verschillende gemeenten uit het werkgebied stellen hun molens open tijdens de molendagen in april en oktober (Kruisem, Sint-Martens-Latem, Zwalm ...)
 - Firtelstoet in Zulte: de jaarlijkse Firtelstoet is een folkloristische stoet waarbij verenigingen en wijkcomités hun eigen kijk geven op het voorbije jaar in de vorm van toneelstukken en sketches. Gepaard met dans, muziek en de Zultse reuzen lokt de stoet steevast talrijke bezoekers
 - Kunstenaars aan de Bovenschelde (triënnale): kunstroute georganiseerd door Kunstig Gavere
 - Fotofest: fototentoonstelling met gastfotograaf en fotowedstrijd georganiseerd door Gafodi
- Festivals
 - Festival van Vlaanderen in diverse gemeenten
 - Parkies in Deinze
 - Zeverrock in De Pinte
 - Hoeverock in Zulte
 - Tobbedansen in Zulte
 - Pastorieconcert in Deurle
- Verenigingen met bovenlokale werking en/of bovenlokaal bereik
 - Popallure: lokale vzw die inzet op een ruime cultuurprogrammatie (theater, comedy en muziek in cc Nova) in Nazareth
 - Heemkring Scheldeveld: deze heemkring bestudeert, bewaart, conserveert en publiceert over de lokale geschiedenis in de streek tussen Leie en Schelde
 - Dunsa: deze historische kring gesticht in 1928 publiceert artikelen over de geschiedenis van Deinze en de Leiestreek. Het archief van deze historische kring wordt bewaard in het Mudel

e) Kunstenaars

In elke gemeente zijn er tal van **(amateur)kunstenaars** actief. Op lokaal niveau krijgen ze vaak de mogelijkheid om hun werk tentoon te stellen voor het ruime publiek. We denken hierbij aan:

- de Biënnale van de amateurkunsten in de Brielpoort in Deinze,
- het Kollektief in Nazareth,
- kunstkring Triangel in Zingem,
- de Kunsttriënnale van Tervuren waaraan Sint-Martens-Latem deelneemt als voormalige kunstenaarskolonie,
- de werking van de Latemse KunstKring.

Toch merken we dat het niet altijd gemakkelijk is om een voldoende groot publiek te bereiken.

De IGS **tilt de werking voor amateurkunsten op naar een bovenlokaal niveau** door een tentoonstelling te organiseren met verschillende gemeenten samen, of kunstroutes in de regio te organiseren. Maar ook door **samenwerking te zoeken met andere deelsectoren** zoals:

- het onderwijs, door klasbezoeken met bijbehorende workshop te organiseren,
- het toerisme, om de kunstenaars en hun werk te promoten,
- enzovoort (subdoelstelling 2.2).

De IGS geeft kunstenaars niet alleen de kans om hun werken te tonen aan een ruimer en diverser publiek, maar zet ook de regio zelf extra in de kijker.

Verder organiseert de IGS een **bovenlokaal platform voor kunstenaars** waar ze ervaringen kunnen delen en samen opkomen voor hun belangen, noden ... (subdoelstelling 3.1).

2.4.2 Cultuurcommunicatie

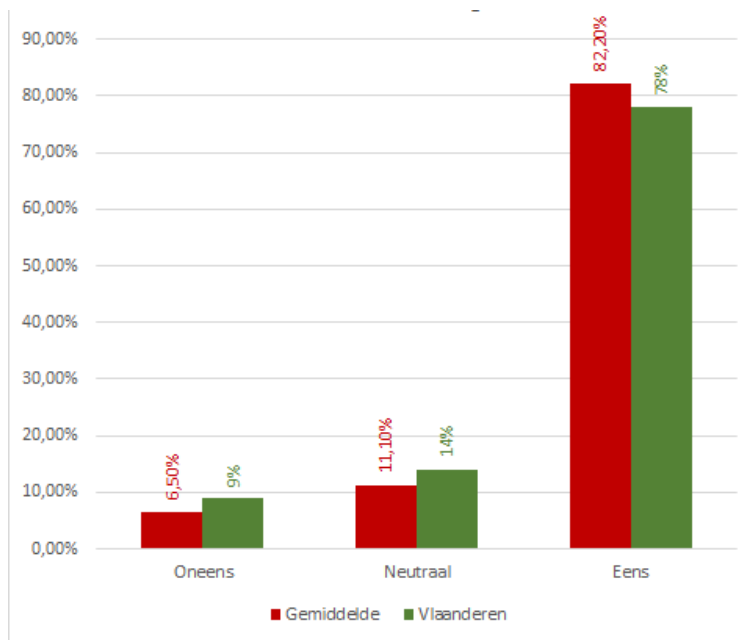
Elke gemeente maakt haar aanbod bekend via de eigen communicatiekanalen. De inwoners geven aan dat ze voldoende geïnformeerd zijn over het vrijetijdsaanbod. De lokale communicatiekanalen blijken dus te werken. **De IGS zal haar aanbod en werking ook via deze lokale kanalen promoten** (subdoelstelling 1.2).

De bovenlokale cultuurcommunicatie is vandaag nog erg versnipperd. Zo brengt POLS het cultuurmagazine POLSSLAG uit en is er ook vanuit ZOVL A een gezamenlijke communicatie over activiteiten via flyers. De IGS verbindt deze diverse communicatielijnen met elkaar en zet in op een gemeenschappelijke **communicatiestrategie om de regio als sterk merk op de kaart te zetten** (doelstelling 1).

Spreading van informatie: aandeel van de inwoners dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de activiteiten in en door de gemeente⁸

⁸ <https://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-jouw-gemeente-in-cijfers>

% dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de activiteiten in de gemeente

2.4.3 Gemeentelijke culturele infrastructuur

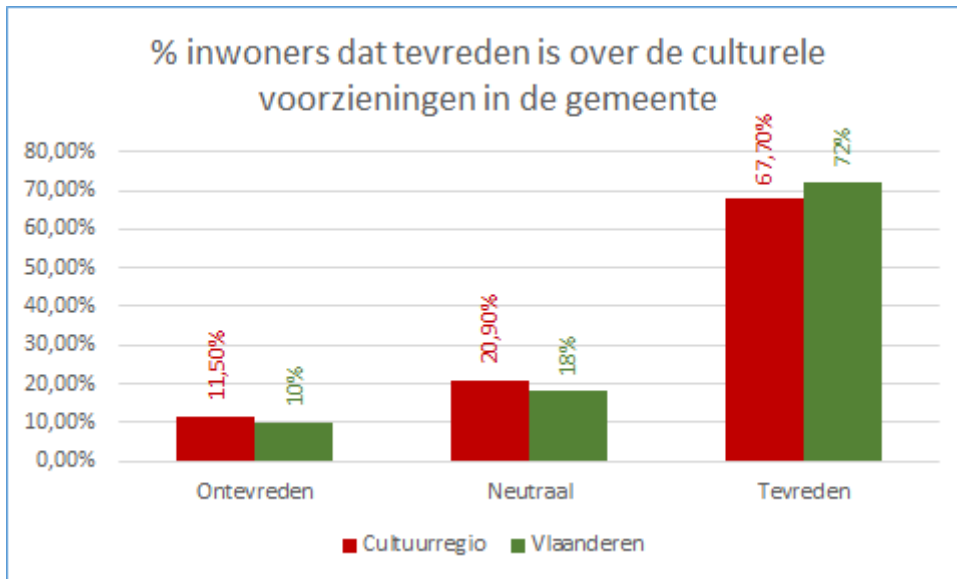
De regio beschikt over een ruim aanbod aan culturele zalen waar zowel gemeenten als verenigingen en burgers activiteiten organiseren. Maar liefst 67,7 % van de inwoners is tevreden over deze infrastructuur.

Een overzicht van de culturele infrastructuur per gemeente zit in de bijlage 6.

Het Leietheater in Deinze, dat eind augustus 2019 de deuren opende, is een nieuwe culturele troef in de regio. Tegelijkertijd zal de komst van dit cultureel centrum impact hebben op de cultuurprogrammatie in de andere gemeenten en de culturele mobiliteit van de inwoners.

Afstemmen en uitwerken van een complementair programma en inzetten op een wervende en **heldere regiocommunicatie** over het aanbod in de verschillende zalen is een taak voor de IGS.

Aandeel van de inwoners dat tevreden is over de culturele voorzieningen in de gemeente

Ook buiten de traditionele culturele infrastructuur zijn er tal van plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten en cultuur een plek kan krijgen. We denken hierbij aan de cafetaria van de sporthal, het jeugdhuis, de school, de woonzorgcentra en zelfs de huiskamers van de inwoners zelf. Vanuit de visie dat we **niet alleen mensen toeleiden naar cultuur, maar ook cultuur bij de mensen brengen, experimenteren we binnen de IGS met projecten op verrassende plaatsen** (subdoelstelling 2.3).

2.4.4 Cultuur en digitalisering⁹

De digitalisering van de samenleving is een voortschrijdend proces waarmee alle maatschappelijke actoren onvermijdelijk te maken krijgen, gewild of ongewild. Het aantal mensen dat van internet gebruikmaakt om zich te informeren en te laten inspireren stijgt voortdurend. Daarom is de **aanwezigheid van de cultuurregio op het web belangrijk**, niet alleen via de eigen communicatiekanalen, het aanbod en de dienstverlening, maar ook op de platformen buiten de eigen kring zoals Facebook, websites van andere sectoren. We denken bijvoorbeeld aan toerisme ... (subdoelstelling 1.2).

De technologische mogelijkheden gaan echter verder dan het bekendmaken, toeleiden en verrijken van het bestaande offline en online aanbod. Ze scheppen ook nieuwe plaatsen voor samenwerking en interactie, voor zelfexpressie, ontmoeting en uitwisseling rond cultuur, waarbij de deelnemers zowel consument als producent zijn. Via de digitale weg kan het aanbod beschikbaar gesteld worden voor het publiek, onafhankelijk van tijd of plaats. Digitalisering faciliteert culturele vernieuwing, met nieuwe inhoud en vormen. Het schept mogelijkheden om de cultuurparticipatie te verdiepen en te verbreden. We denken aan theatervoorstellingen met een voor- en nabeleving en het leggen van sectorverbindingen.

Technologische evoluties bieden dus verdiepende en nieuwe mogelijkheden tot publieksinteractie, participatie, (co)creatie en empowerment.

De IGS springt mee op deze digitale trend en brengt cultuur bij de mensen via digitale weg (subdoelstelling 2.3).

2.4.5 Inspraak bij lokaal cultuurbeleid

Bij de uitbouw van een kwalitatief cultuurbeleid is de inspraak van alle culturele actoren en gebruikers belangrijk. Door te luisteren naar hun noden en behoeften komen we samen tot een gepast aanbod voor elke doelgroep. Veel van deze actoren geven ook **mee vorm aan het aanbod**. Door hen **actief te betrekken** kunnen we hen beter ondersteunen, en dat maakt het aanbod in de regio sterker. **Inspraak en participatie** leiden tot een **groter draagvlak, meer betrokkenheid en engagement**.

Op lokaal niveau organiseren de besturen in onze regio deze **inspraak vooral via officiële adviesraden en werkgroepen**. Bovendien leeft de trend sterk in onze regio om meer in te zetten op burgerparticipatie via enquêtes, praatgroepen en open platformen (bijvoorbeeld “Zegget ne keer” in Nazareth en “Als je ‘t mij vraagt”, burgerbevraging in Deinze).

De leden van adviesraden, vaak vrijwilligers, geven aan dat overleg tussen de adviesraden over de gemeentegrenzen heen een meerwaarde kan zijn voor hun werking. **De IGS treedt hierbij op als regisseur en verbinder** (subdoelstelling 3.1).

⁹ Vrij naar tekst van cultuurconnect: https://www.cultuurconnect.be/sites/default/files/2019-04/20160112_visietekst_cc.pdf

De IGS zet ook in op inspraak bij de uitbouw van haar beleid. Deze inspraak geeft ze vorm via de **oprichting van een bovenlokale adviesraad** met vertegenwoordigers uit alle gemeenten en de verschillende deelsectoren van cultuur (doelstelling 4).

Overzicht organisatie adviesraden per gemeente

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Cultuurraad								
Algemene vergadering	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Raad van bestuur	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Werkgroepen	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Beheersorgaan bibliotheek								
opgenomen in cultuurraad			✓	✓	✓			✓
afzonderlijk orgaan	✓	✓				✓	✓	
Beheersorgaan gemeenschapscentrum								
opgenomen in cultuurraad			✓	✓	✓		✓	✓
afzonderlijk orgaan	✓							
Erfgoedraad								
opgenomen in cultuurraad		✓					✓	✓
afzonderlijk orgaan/werkgroep	✓	✓			✓			

2.4.6 Noden en troeven vanuit bovenlokaal cultuurbeleid

Naast het verzamelen van cijfers en het in kaart brengen van de huidige situatie besteden we ook aandacht aan de ervaringen van de beroepskrachten (cultuur en bibliotheek) van de acht gemeenten. We bevroegen wat volgens hen de grote uitdagingen en troeven zijn voor het bovenlokale cultuurbeleid. Velen haalden hierbij interessante informatie uit de omgevingsanalyses en burgerbevragingen in het kader van de opmaak van de lokale meerjarenplannen.

De meest voorkomende troeven zijn de volgende:

1. Jarenlange ervaring op het vlak van **samenwerking** zowel tussen bibliotheken als cultuurdiensten
2. **Sterk engagement** van de gemeenten om de samenwerking nog te versterken, verbreden en verdiepen

3. **Efficiëntiewinst in bibliotheekwerking** door regionale samenwerking (bijvoorbeeld regiobib, projecten doelgroepenwerking ...)
4. **Samenwerking** van bib en cultuur met **domein onderwijs**
5. Aanwezigheid van **sterk uitgebouwd kunstonderwijs** met hoofdfiliaal in Deinze en deelwerking in andere gemeenten uit de regio
6. De aanwezigheid van (en investeringen in) mooie en moderne **culturele infrastructuur**
7. **Gemeenten van dezelfde schaalgrootte** met dezelfde noden en behoeften (behalve Deinze als stad met centrumfuncties)
8. Aanwezigheid van een aantal grote **musea** met nationale uitstraling
9. Rijk **cultureel verleden** (werking Erfgoedcel Leie Schelde)
10. **Landelijk karakter, mooie natuur** en aanwezigheid van **twee rivieren** die de streek kenmerken en die heel wat toeristische en recreatieve mogelijkheden bieden (bijvoorbeeld bewegwijzerde fiets- en wandelroutes)
11. **Bloeiend verenigingsleven** en aanwezigheid van organisaties/activiteiten met bovenlokale uitstraling
12. Aanwezigheid van **professionele actoren** (bijvoorbeeld Leietheater, musea ...) die kleinere actoren kunnen ondersteunen

De meest voorkomende noden zijn de volgende:

Er is nood aan:

1. ondersteuning op het vlak van vrijwilligersmanagement, het werven en behouden van **vrijwilligers** is moeilijk
2. jongere mensen in het bestuur, veel verenigingen en adviesraden kampen met een **verouderd bestuur**
3. meer **samenwerking tussen kunstkringen** van verschillende gemeenten
4. een **platform om kunstenaars** in de ruime zin van het woord samen te brengen
5. meer **samenwerking tussen gemeentelijke vrijetijdsdiensten en verenigingen**
6. een **minder versnipperd aanbod en meer coördinatie** tussen de verschillende actoren
7. een grotere vijver, het is **niet altijd gemakkelijk om "een zaal te vullen"** bij optredens, theatervoorstellingen en tentoonstellingen, men vist te vaak in dezelfde vijver
8. meer samenwerking tussen aanbieders van cultuur, sommigen werken te veel vanuit een **eilandvisie**
9. een betere **aansluiting tussen** cultuurprogrammatoren en **het jonge publiek/tieners**
10. meer opkomst voor de grote inspanningen van **kleine gemeenten** bij het uitwerken van hun cultuuraanbod
11. kennisdeling, er zijn steeds meer **burgerinitiatieven** en tijdelijke groeperingen waarop zowel de reglementering als de ondersteuningsmogelijkheden nog niet zijn afgestemd
12. beleid voor cultuurparticipatie van **kansengroepen** (kansarmen, anderstaligen ...)
13. **gemeenschappelijk registratiesysteem** voor het ontsluiten van de collectie in bepaalde musea
14. **divers aanbod**: van cultuur met grote C tot populaire cultuur
15. inventaris en zorg voor **onroerend erfgoed**
16. gemeenschappelijke visie voor het beschikbaar stellen van een gevarieerd **uitleenaanbod**
17. **analyse van bezoekersprofiel- en gedrag en benchmarking** culturele centra
18. **behoeftestudie** theatergezelschappen

2.5 Raakvlakken met andere beleidsdomeinen

Onder “2.4 lokaal cultuurbeleid in beeld” analyseerden we uitgebreid het lokale cultuurbeleid in de regio. In dit onderdeel verruimen we ons gezichtsveld. We exploreren andere beleidsdomeinen en gaan op zoek naar lokale en bovenlokale partners die een meerwaarde kunnen bieden bij de uitbouw van de IGS.

We zijn ons ervan bewust dat dit geen eindige opsomming is. Doorheen de beleidsperiode vullen we deze lijst verder aan.

2.5.1 Interessante partners binnen het beleidsdomein welzijn

Uit noden die de beroepskrachten formuleerden in punt 2.4.5 en de cijfers met betrekking tot de vergrijzing en de kansarmoede-index uit de omgevingsanalyse blijkt het volgende: deze doelgroepen bereiken wordt een belangrijke uitdaging voor de komende zes jaar. Extra inzet zal nodig zijn.

Om een antwoord te bieden op deze uitdaging neemt de IGS een coördinerende rol op. Aangezien deze doelstelling het beleidsdomein cultuur overstijgt:

- gaat de IGS **op zoek naar partners binnen het beleidsdomein Welzijn,**
- **brengt ze in kaart,**
- inventariseert ze **de al bestaande initiatieven** voor deze groepen,
- **spoort ze hiaten op** in het aanbod,
- en zorgt ze voor de invulling ervan.

Ook de implementatie van de **UiTPAS** is één van de vooropgestelde acties (subdoelstelling 2.1).

Hierbij al een eerste overzicht van mogelijke partners in het kader van deze doelstelling:

Personen in armoede

- Sociale Huizen / OCMW's (met subsidie POD Maatschappelijke integratie: Fonds voor participatie en sociale activering)
- Huizen van het Kind
- Lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie
- Verenigingen waar armen het woord nemen
- Kringwinkels
- Voedselbanken / Welzijnsschakels
- Platform Steunpunt vakantieparticipatie: (Rap op stap)
- ...

Senioren

- Woonzorgcentra
- Seniorenverenigingen zoals Okra, Neos ...

- Ouderenadviesraden
- Dienstencentra
- Lokale seniorenconsulent

Personen met migratieachtergrond

- Agentschap inburgering en integratie
- Centra voor volwassenenonderwijs (link naar lessen anderstalige nieuwkomers + inburgeringscursussen)
- Lokale opvanginitiatieven
- Zelforganisaties
- Adviesraad mondiale samenwerking
- ...

2.5.2 Interessante partners binnen het beleidsdomein toerisme

De regio tussen Leie en Schelde kenmerkt zich door een landelijk karakter en mooie natuur. Het is er aangenaam vertoeven, fietsen en wandelen. Ook kunst heeft hier een opvallende en prominente plaats. Het is kortom een waar paradijs voor wie rust, natuurschoon en kunst weet te waarderen.

De IGS heeft de ambitie het **rijke kunstaanbod te versterken**. Dat wil ze doen door een verdere uitbouw van de **museale werking** en het realiseren van **expliciete projecten voor en met de lokale (amateur)kunstenaars** uit de streek, zoals een kunstroute (subdoelstelling 2.2).

Om dit kunstaanbod sterker te promoten zoekt de IGS linken en samenwerking met de volgende vanzelfsprekende **partners binnen het domein toerisme**:

- Toerisme Vlaamse Ardennen (de intergemeentelijke samenwerking rond toerisme waar Gavere, Kruisem en Zwalm deel van uitmaken)
- Toerisme Leiestreek (de intergemeentelijke samenwerking rond toerisme waar Deinze, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte deel van uitmaken)
- VVV Leiestreek (samenwerking rond toerisme tussen Deinze, Sint-Martens-Latem en Zulte)
- Toerisme Oost-Vlaanderen (De Pinte is enkel bij Toerisme Oost-Vlaanderen aangesloten)
- Toerisme Vlaanderen
- Toeristische dienst Leiespiegel Deinze
- Toeristische infopunten: Streekpunt Zwalm, De Poort Gavere, bibliotheek Landegem

2.5.3 Interessante partners binnen het beleidsdomein jeugd

Kinderen en jongeren zijn enthousiast, leergierig en proeven in hun vrije tijd van 101 uitdagingen. Ze beleven plezier aan het traditionele jeugdwerk als de scouts, Chiro en andere jeugdbewegingen. Maar ze staan ook open voor tal van innovatieve initiatieven. We vinden het belangrijk dat het **cultuuraanbod in**

de regio aangepast is aan deze doelgroep (subdoelstelling 2.2). Daarom is **afstemming met de jeugdsector** interessant. Ze beschikken over heel veel expertise over de leefwereld van kinderen en jongeren. Ze kunnen die met ons delen, maar ze zijn ook en vooral een belangrijke tussenschakel om die jongeren te bereiken. Ze hebben nauwe contacten met de jongerendoelgroep en gebruiken **gerichte communicatiekanalen** om ze te bereiken. **Ook de IGS kan het cultuuraanbod verder promoten via deze kanalen** (subdoelstelling 1.2).

In elk van de gemeenten is er een jeugddienst actief. Dit is de eerste bevoorrechte partner naast jeugdbewegingen, jeugdhuizen, jeugdraden, speelpleinwerkingen

Bovendien vind je in elke gemeente **plekken waar jongeren graag en veel vertoeven**. Denk maar aan skateparken, buurtpleintjes, jeugdhuizen ... Omdat de IGS cultuur ook bij de mensen zelf zal brengen, zijn dit uitgelezen plekken **om activiteiten voor deze doelgroep te organiseren** (subdoelstelling 2.3).

Overzicht van het lokale jeugdaanbod per gemeente:

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Infrastructuur								
Jeugdhuizen	2	1	2	1	1	1	2	0
Speelpleinwerking	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Speelterreinen & groenzones	50	7	1		16	8	15	3
Jeugdlokalen	10	4			4	2	5	1
Skatepark	2			2	1			1
Verenigingen	14	5	2	9	3		9	2
Vakantieaanbod								
Sportkampen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cultuurkampen (crea, dans ...)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Grabbelpas							✓	
SWAP				✓		✓		
Adviesraden								
Jeugdraad	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kindergemeenteraad		✓					✓	✓

2.5.4 Interessante partners binnen het beleidsdomein onderwijs en vorming

Vooraf vanuit de bibliotheekwerking maar ook vanuit erfgoed bestaan er al een aantal projecten in samenwerking met het onderwijs. We **versterken** deze samenwerking de komende jaren **en breiden die uit naar andere domeinen zoals de museawerking** (subdoelstelling 2.2).

Omwille van de al opgebouwde contacten en de afwezigheid van middelbare scholen in de gemeenten, op Deinze en De Pinte na, richt de IGS zich in eerste instantie tot het basisonderwijs. In een latere fase zetten we projecten op voor het middelbaar onderwijs.

Overzicht scholen per gemeente:

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Gemeentelijke basisschool	2	1	2	2	2	3	1	0
Gemeenschapsonderwijs	4	1	0	1	1	0	0	1
Vrije basisschool	16	3	3	4	2	2	3	3
Middelbare school	6	1	0	0	0	0	0	0
Buitengewoon onderwijs	4	0	1	0	1	0	1	0
Volwassen onderwijs	4	0	1	0	0	0	0	0
Kunstonderwijs	2	1	0	1	1	1	1	0

Buiten het onderwijs zijn er in de regio ook **vormingsorganisaties** aan het werk zoals VormingPlus, Mediaraven, Velt ... Met hun expertise vormen ze een deskundige partner om leerrijke praktijken aan te bieden binnen de regio, bijvoorbeeld bij **vormingen voor vrijwilligers en beroepskrachten** (subdoelstelling 3.3).

2.5.5 Vlaamse spelers

Voor de verdere uitwerking van de omgevingsanalyse kunnen we een beroep doen op de expertise van verschillende Vlaamse bovenlokale organisaties. De expertise, inspiratie en ondersteuning die ze elk op hun domein bieden, nemen we mee in ons IGS-verhaal.

Hieronder een overzicht van mogelijke partners met hun expertise. Zij bieden ons ondersteuning en advies bij de uitbouw van trajecten en initiatieven.

- Cultuurconnect: digitale en innoverende projecten
- Demos: UiTPAS en participatie bij doelgroepenwerking

- Steunpunt bovenlokale cultuurwerking: uitbouw van het bovenlokaal cultuurbeleid (algemene ondersteuning en advies bij de uitbouw van de werking)
- Publiq: UiTPAS, faciliteren van vrijetijdsleven
- Cultuurkuur: cultuureducatie in het onderwijs
- Iedereen Leest: leesbevordering
- Histories: genealogie, lokaal erfgoed/heemkunde en cultuur van alledag
- Faro: ondersteuning van de werking van musea, archieven, erfgoedcellen, verenigingen en lokale besturen in hun cultureel-erfgoedwerking
- Herita: erfgoedorganisatie, samenbrengen en ondersteunen van waardevolle gebouwen, landschappen en archeologische sites, netwerk Open Monumenten
- Werkplaats Immaterieel Erfgoed: praktijkbegeleiding, advies, communicatieacties en dergelijke rond immaterieel erfgoed
- Monumentenwacht: advies en onderhoud historisch waardevol erfgoed
- Open Kerken: netwerk van open en gastvrije gebedshuizen in Vlaanderen en Europa
- Vlaams Fonds voor de Letteren: subsidies, informatie en documentatie over auteurs
- Linc vzw: Lezen, Informatie en Communicatie
- VVBAD: Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie
- VVSG: belangenbehartiger, dienstverlener en netwerkorganisatie van en voor de lokale besturen
- CJM: departement jeugd, cultuur en media
- Socius: steunpunt sociaal-cultureel volwassenenwerk - cultuurloket: zakelijke ondersteuning cultuursector
- Kunstenpunt: stimuleren van de ontwikkeling van de kunsten en het beleid en voeren van het debat over de kunsten in de samenleving, ook bekend als Flanders Arts Institute
- Kunstwerkt: aanspreekpunt voor de actieve kunstbeoefenaar in Vlaanderen
- ...

2.6 Advies en feedback adviesraden

Op datum van 5 augustus 2019 zijn de adviezen van de volgende gemeenten al binnengekomen:

- Deinze
- De Pinte
- Nazareth
- Sint-Martens-Latem

Deze adviezen zijn terug te vinden in de bijlagen 7, 8, 9 en 10.

Alle adviezen van de andere gemeenten worden in de definitieve versie van het dossier toegevoegd.

HOOFDSTUK 3: VISIE

Vanuit de grondige omgevingsanalyse formuleren we in dit derde hoofdstuk onze visie op een bovenlokale cultuurwerking. We staan stil:

- bij onze waarden,
- bij wat we willen bereiken,
- hoe we de rol van de intergemeentelijke samenwerking hierbij zien.

3.1 Visie

Iedereen heeft recht op cultuur! **Cultuur brengt mensen samen, creëert ontmoeting en beleving** en geeft een gevoel erbij te horen. Daarom slaan we met acht gemeenten de handen in elkaar en zetten we via de IGS in op een warme samenleving waar geborgenheid centraal staat.

In een welvarende maatschappij waar individualisering, tijdsdruk en eenzaamheid de kop op steken, kan cultuur verbindend optreden en **bijdragen tot een sterkere sociale cohesie**. Cultuur beleven leidt tot fijne ervaringen en tot verrassende ontmoetingsmomenten.

De IGS wil ontmoetingsplekken creëren waar mensen op een laagdrempelige manier proeven van en geïnspireerd raken door cultuur. Behalve mensen op een **prikkelende manier toeleiden** naar het traditionele aanbod is het ook de opdracht van de IGS om cultuur naar de mensen te brengen.

Cultuur daagt ook uit tot zelf creëren, tot persoonlijke groei en talentontwikkeling. Op deze manier geeft cultuur betekenis aan elk individu en draagt het bij tot empowerment. Daarom zetten we in onze regio in op een kwalitatief aanbod voor elke doelgroep waarbij consumeren én produceren centraal staan. Er is **ruimte voor exploreren, experimenteren en innoveren**.

Cultuur is er voor iedereen! Ook voor mensen die zich omwille van hun etnische achtergrond, financiële situatie, fysieke beperking of geaardheid uitgesloten voelen of uit de boot vallen. Aandacht voor deze groepen en het wegwerken van drempels staan daarom centraal in de werking van de IGS.

Transversaliteit is een fundamentele rode draad doorheen de nieuwe intergemeentelijke samenwerking. Op die manier willen we alle inwoners van de regio gelijke kansen bieden om via cultuur in alle mogelijke vormen te participeren aan de maatschappij.

Vorm geven aan cultuur is **cocreatie!** Cultuur en cultuuraanbod ontstaan door interactie, contacten tussen mensen, verenigingen, vrijwilligers, deskundigen en professionals. Inzet op **netwerking, overleg en samenwerking** is naast **professionalisering** een sterke waarde binnen onze IGS.

Om de bovenstaande visie te realiseren neemt onze jonge IGS verschillende ambitieuze rollen op.

3.2 Regisseursrol van de IGS

De cultuurregio Leie Schelde is een bruisende streek met een boeiend verenigingsleven, verschillende gemeenschaps- en culturele centra en heel wat culturele activiteiten. Het is een echte kunststreek met een schat aan musea en bezienswaardigheden. De regio heeft een rijk verleden en het culturele erfgoed wordt met de nodige zorg bewaard. Alle ingrediënten voor de uitbouw van een krachtige en unieke culturele samenwerking zijn aanwezig.

Het is aan de IGS als regisseur om al deze troeven zichtbaar te maken en de cultuurregio Leie Schelde **op de kaart te zetten als sterk merk**. Ook het inzetten op **gemeenschappelijke communicatie** over het rijke cultuuraanbod, op maat van elke doelgroep, is een essentiële opdracht van de IGS. Hierdoor bereiken we een ruimer publiek. Tegelijk trekken we moeilijk bereikbare doelgroepen aan.

De IGS treedt op als **vertegenwoordiger van de regio** en draagt bij tot een positieve uitstraling. Ze is aanwezig op tal van vormings- en ontmoetingsmomenten en **zet in op professionele netwerken**.

De omgevingsanalyse toont de ruime waaier aan culturele spelers en activiteiten helder aan. De IGS zal dit **aanbod en het overzicht aan partners nog verder optimaliseren en analyseren**. Daardoor kan ze de troeven nog meer benoemen, opschalen naar een hoger niveau en oplossingen zoeken voor eventuele leemtes in het aanbod. Met een duidelijke **afstemming van het aanbod** en overleg tussen de verschillende aanbieders zetten we in op een evenwichtig, gevarieerd aanbod voor alle doelgroepen. Op die manier wordt ook het bereik groter.

De regio geeft aan nood te hebben aan een structurele en geïntegreerde aanpak voor het bereiken van personen in armoede. We nemen hierbij een **coördinerende rol** op, bouwen netwerken uit en begeleiden de implementatie-initiatieven voor deze doelgroep.

Ook de **coördinatie van de werking, het uittekenen van de organisatiestructuur en de uitbouw van een personeelsbeleid** zijn taken die de IGS als regisseur opneemt.

De regisseur als verbinder

De cultuurregio Leie Schelde werkt voor het eerst samen in een gemeenschappelijk structuur om het bovenlokaal cultuurbeleid vorm te geven. Buiten het structurele ZOVLA-overleg tussen bibliotheken is er weinig traditie op het vlak van overleg en uitwisseling over de gemeentegrenzen heen. Deze **thematische overlegplatformen opzetten** is dan ook een eerste belangrijke taak van de IGS. We denken aan een overleg tussen cultuurprogrammatoren, een adviesradenoverleg, een museaoverleg Ervaringen delen, expertise uitwisselen en op elkaar afstemmen staan hierbij centraal. Op die manier versterken we de actoren uit de regio en dragen we bij tot een gevarieerd en evenredig gespreid aanbod in onze streek.

Zoals aangegeven in de visie is transversaal werken een belangrijke sleutel om de vooropgestelde ambitie van “cultuur voor iedereen” waar te maken. **Netwerking met andere beleidsdomeinen** uitbouwen is hiervoor een must. De IGS zal als verbinder de eilandwerking doorbreken, niet alleen bovenlokale thematische overlegstructuren opzetten, maar ook inzetten op **transversale platformen**. In

de cultuurregio Leie Schelde is kunst een sterke troef en de aanpak van kansarmoede een uitdaging. Daarom zien we een transversaal partnership met welzijn, vrije tijd en toerisme als eerste prioriteit.

Ook voor het **versterken van de actoren** in het werkveld is een rol weggelegd voor de IGS.

- De uitbouw van een stevig vrijwilligersmanagement.
- De organisatie van vorming, studiedagen en ontmoetingsmomenten rond actuele thema's.
- Dit alles draagt bij tot een verdere **professionalisering**: de IGS heeft aandacht voor de vorming van de eigen beroepskrachten zodat ze kunnen uitgroeien tot experts. Met hun opgebouwde kennis en expertise bieden ze actoren uit de regio de nodige ondersteuning en advies op maat.

De regisseur als facilitator

Cultuur biedt mogelijkheden tot ontmoeting en beleving. Om iedereen de kans te geven te genieten van cultuur in de eigen buurt is het **faciliteren van het aanbod** een taak voor de IGS. Door het **laagdrempelig aanbieden van activiteiten** die centraal worden georganiseerd maar decentraal aangeboden, kan elke inwoner proeven van cultuur in de eigen buurt. Tegelijk willen we elke burger **toeleiden** naar grootschalige evenementen met een bovenlokale uitstraling. We brengen cultuur dichterbij de mensen door te kiezen voor **verrassende plaatsen** en in te spelen op de **technologische ontwikkelingen en nieuwe media**.

De IGS speelt ook een rol in het **versterken van cultuuractoren** bij de uitbouw van zinvolle (boven)lokale projecten. De IGS doet dat via een financiële en inhoudelijke ondersteuning.

De regisseur als cocreator en innovator

Binnen de IGS staat samenwerking en cocreatie centraal. In de regio zijn er heel wat interessante actoren met een kwalitatief aanbod en expertise. We willen hen uitdagen om de cultuurregio verder vorm te geven en samen **eventuele hiaten in het aanbod op te vullen**. De IGS pikt hiervoor in op **initiatieven van Vlaamse partners en vertaalt ze naar de eigen regio** (bijvoorbeeld CultuurConnect en Publiq). Verder zet de IGS in op **samenwerking tussen (verschillende) deelsectoren** en werkt in cocreatie **nieuwe (boven)lokale initiatieven** uit (bijvoorbeeld afgestemd educatief aanbod musea en project met en voor kunstenaars).

Met de uitbouw van een **digitaal aanbod** profileert de IGS zich als een vooruitstrevende en eigentijdse organisatie. Door **digitale dienstverlening** zoals de erfgoedbank, de UiTdatabank en het eengemaakte bibliotheekstelsel maakt de IGS het aanbod en de werking toegankelijker en transparanter.

De regisseur als verduurzamer

In de regio zijn en ontwikkelen er zich tal van boeiende en leerrijke initiatieven. Om deze projecten én de opgedane ervaringen vast te houden treedt de IGS op als verduurzamer.

- Het **opschalen van al dan niet kleinschalige maar toch waardevolle of unieke projecten** naar een bovenlokaal niveau zorgt ervoor dat dergelijke projecten **continueren en dus verduurzamen**.
- Het delen van good practices en ervaringen, zowel de succesfactoren als de valkuilen, versterkt de cultuuractoren en maakt van **IGS een lerend netwerk**. De IGS zet hiervoor verschillende

overlegplatforms op, deelt voorbeelden en ervaringen op de website en focust op een digitaal kennis- en uitwisselingsplatform.

- Tot slot bouwt de IGS niet alleen nieuwe, transversale netwerken, ze verzelfstandigt **ook de al bestaande en goed werkende overlegstructuren**.

In een volgend en laatste hoofdstuk vertalen we deze visie en rollen we die verder uit in concrete doelstellingen, subdoelstellingen en acties.

HOOFDSTUK 4: DOELSTELLINGEN, ACTIES & BEGROTING

In dit hoofdstuk zetten we de visie en de rollen van de IGS om in concrete doelstellingen, subdoelstellingen en acties gekoppeld aan een meerjarenbegroting.

De cultuurregio Leie Schelde is een nieuwe regio die haar werking nog moet vormgeven. Inzetten op een doordachte organisatiestructuur, de uitbouw van een efficiënt personeelsbeleid en stevig georganiseerd professioneel netwerk vormen de eerste stappen in de werking van de IGS. Op het vlak van acties maken we weloverwogen keuzes. Onze ambities liggen hoog, toch kiezen we voor een realistisch en haalbaar groeipad.

We bouwen dit meerjarenplan schematisch op als volgt.

- In de eerste kolom duiden we de regisseurs- of actorrol aan.
- In de volgende kolommen duiden we met een kruisje aan in welk jaar we de acties plannen waaraan we geen budget hebben gekoppeld.
- Bij de uitvoering van andere acties vullen we het geraamde budget in.
- Per strategische doelstelling geven we de vereiste personeelsinzet aan. Voor de efficiënte werking van de IGS voorzien we een personeelsbezetting van 1,5 VTE. We kiezen voor een fulltime coördinator op A-niveau en een halftijdse deskundige op B-niveau. Hiervoor ramen we de kosten op 130.000 euro.
- Voor het realiseren van de projecten begroten we 70.000 euro aan werkingskosten.

Fulltime coördinator A-niveau	75.000 euro
Halftijdse deskundige B-niveau	25.000 euro
Andere personeelskosten	10.000 euro
Overheadkosten	20.000 euro
TOTAAL PERSONEEL EN OVERHEAD	130.000 euro
TOTAAL WERKINGSKOSTEN	70.000 euro

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: De cultuurregio heeft een positieve uitstraling

SUBDOELSTELLING 1.1: De cultuurregio "Leie Schelde" is een sterk merk!

Nu we evolueren naar een nieuwe cultuurregio met heel wat potentieel willen we de intergemeentelijke samenwerking een **vernieuwd en krachtig gezicht** geven. Met een **sterke merknaam**, een **herkenbaar logo** en een **frisse huisstijl** zetten we de regio structureel op de kaart. Om de visie van de regio uit te dragen, bouwen we een gebruiksvriendelijke website, zetten we actief in op sociale media, brengen we regelmatig een nieuwsbrief uit en stellen we een team samen dat de cultuurregio op een positieve manier vertegenwoordigt.

		Rol	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We zoeken een sterke merknaam. <i>(Eventueel met inspraak van het werkveld voor de organisatie van bijvoorbeeld een wedstrijd.)</i>	Regisseur	x					
	We ontwikkelen een authentiek logo en een bijbehorende frisse huisstijl die zorgen voor herkenbaarheid van de werking.	Regisseur	€ 5.000					
	We geven de IGS een krachtig gezicht via een doeltreffende en originele mediacampagne.	Regisseur	x					

	We hebben blijvende aandacht voor de promotie van de werking.	Regisseur		x	x	x	x	x
	De medewerkers bouwen een professioneel netwerk uit zowel binnen als buiten de cultuursector (bijvoorbeeld toerisme, welzijn, jeugd, onderwijs ...).	Verbinder	x	x	x	x	x	x
	De medewerkers van de IGS vertegenwoordigen de organisatie tijdens lokale, bovenlokale en Vlaamse initiatieven binnen de ruime sector (bijvoorbeeld Oost-Vlaams Erfgoedtreffen, Toerisme, DigtUp ...).	Regisseur	x	x	x	x	x	x
<p><i>SUBDOELSTELLING 1.2: Iedereen kent het cultuuraanbod van onze regio</i></p> <p>Onze regio is rijk aan cultuur met een bruisend verenigingsleven, culturele centra en culturele activiteiten. De communicatie verloopt momenteel voornamelijk via lokale kanalen. Inzetten op gemeenschappelijke communicatie over het cultuuraanbod, op maat van elke doelgroep, is een essentiële opdracht van de IGS. Hierdoor bereiken we een ruimer publiek én trekken we moeilijk bereikbare doelgroepen aan. We werken hiervoor samen met de communicatiediensten van de betrokken gemeenten, onderhouden goede contacten met lokale en regionale pers en werken ook eigen communicatiemiddelen uit.</p>								
ACTIES	We passen de huidige POLS-website tijdelijk aan en stellen op die manier de werking van de nieuwe IGS vanaf 2020 voor.	Regisseur	€ 1.000					
	We bereiden de inhoud en structuur voor van een eigen, nieuwe website waarin we een digitaal kennis- en uitwisselingsplatform opnemen (met integratie van de erfgoedcel).	Regisseur	€ 15.000					

	We lanceren de eigen, nieuwe en toegankelijke website.	Regisseur		x				
	We zijn actief aanwezig op sociale media.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We promoten (boven)lokale partners en hun aanbod via de website en sociale media.	Regisseur		x	x	x	x	x
	We onderhouden en actualiseren de nieuwe website.	Regisseur		€ 750	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750
	We brengen op regelmatige basis een digitale nieuwsbrief uit.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We onderhouden en promoten de digitale kalender 'Uit in mijn regio', met de focus op activiteiten met bovenlokale uitstraling en meerwaarde.	Regisseur	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
	We brengen jaarlijks één thematische of doelgroepgerichte publicatie uit.	Regisseur	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	We promoten het (cultuur)aanbod van de regio in de diverse gemeentelijke infomagazines en andere vrijetijdsmagazines (jeugdfolders, seizoensbrochures cc's en gc's ...) onder de noemer 'Gluren bij de burens'.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We zetten in op het actief informeren van kansengroepen via de sociale partners.	Regisseur		x	x	x	x	x
	TOTAALBUDGET		€ 31.100	€ 10.850	€ 10.850	€ 10.850	€ 10.850	€ 10.850

	PERSONEELSINZET		0,2 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0.1VTE
--	------------------------	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: De cultuurregio verhoogt de cultuurparticipatie

SUBDOELSTELLING 2.1: Geen financiële drempels

De gemeenten uit de regio voelen de nood aan en zijn zoekende om op een structurele en geïntegreerde manier in te zetten op kansengroepen. De intergemeentelijke samenwerking schenkt hier de nodige aandacht aan en neemt een **coördinerende rol** op.

We zetten in op push- en pullfactoren en zien de **UiTPAS als een laagdrempelige toegangspoort**, in de eerste plaats naar het cultuuraanbod, later naar het volledige vrijetijdsaanbod (sport, jeugd ...). De UiTPAS is ook een sterk instrument voor cultuurcommunicatie en -participatie. Het IGS neemt hierbij een **regisseursrol** op. Na een grondige verkenning van het werkveld, de mogelijkheden en de financiële impact plannen we de opstart van een piloottraject met enkele gemeenten uit de regio. Daarna kunnen de andere aansluiten. Publiq en Demos zijn hierbij ondersteunde partners.

Tot slot is ook het **inzetten op sterke netwerken** (met de beleidsdomeinen welzijn, jeugd, sport en cultuur) om cultuurparticipatie bij deze doelgroepen te stimuleren een belangrijke pijler binnen de werking van de IGS.

		Rol	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We maken een overzicht van alle welzijnspartners binnen de regio.	Regisseur	x					
	We brengen de partners samen voor overleg en afstemming.	Verbinder	x	x	x	x	x	x
	We brengen de huidige initiatieven rond kansengroepen in kaart.	Regisseur		x				
	We inventariseren hiaten en good practices.	Regisseur		x				

	We zetten kleinschalige pilootprojecten op in samenwerking met welzijnspartner(s). <i>(Bijvoorbeeld weggeven vrijscheques via het OCMW, vrijetijdscheque, organisatie van activiteit specifiek voor de doelgroep, buddywerking ...)</i>	Cocreator & innovator			€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
	We bouwen een (boven)lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie uit.	Verbinder		x	x	x	x	x
	We implementeren de UiTPAS bij een aantal pilootgemeenten met ondersteuning van projectsubsidies.	Regisseur			x	x	x	
	We rollen de UiTPAS verder uit.	Regisseur						x
	PERSONEELSINZET		0,2 VTE	0,2 VTE	0,5 VTE	0,5 VTE	0,5 VTE	0,5VTE
	TOTAALBUDGET		/	/	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500

SUBDOELSTELLING 2.2: De cultuurregio diversifieert het cultuuraanbod op maat van elke doelgroep

De IGS biedt kansen om de cultuurparticipatie te verhogen. Inzetten op **overleg en afstemmen van het aanbod** zijn hierbij belangrijk. **Aandacht voor elke actor, elke discipline, elke leeftijdsgroep of doelgroep en voldoende variatie is een absolute prioriteit.**

Door een grondige analyse van het huidige aanbod brengen we sterktes, maar ook leemtes op het vlak van disciplines, kalender en locatie in beeld. Om hierop een antwoord te bieden, zetten we in op samenwerken voor **innoverende en aanvullende (boven)lokale activiteiten en evenementen**. Dit creëert mogelijkheden tot een groter bereik en biedt een opstap voor kleinere gemeenten om ook hierop in te zetten. De IGS treedt op als **coördinator** en heeft oog voor mede-

eigenaarschap van elke actor zonder de eigenheid te verliezen. Om de cultuurparticipatie en cultuurbeleving bij onze inwoners te verhogen is een gevarieerd aanbod voor elke doelgroep wenselijk.

De cultuurregio is een echte **kunststreek** met een schat aan musea en bezienswaardigheden. Ze heeft een sterke uitstraling over de regiogrenzen heen. De IGS versterkt deze troef door het stimuleren van **kruisbestuiving** en bredere samenwerking tussen de verschillende musea. Om dit mooie aanbod verder bekend te maken voorzien we in **gemeenschappelijke communicatie** en ontwikkelen we een **duurzaam educatief aanbod** voor verschillende doelgroepen zoals scholen, gezinnen, senioren en verenigingen.

Binnen de regio zijn er tal van **(amateur)kunstenaars** actief, van amateurs tot profs, van kleine makers tot grote podia, van ateliers tot musea. Via overleg en gemeenschappelijke activiteiten of projecten bieden we deze partners een forum met kansen op een groter bereik en een grotere uitstraling.

Bij tal van kunstprojecten is er een duidelijke **link met toerisme** en die willen we in overleg met de betrokken partners verder uitbouwen. We denken hierbij onder meer aan: VVV Leiestreek, Toerisme Vlaamse Ardennen, Toerisme Leiestreek, Toerisme Oost-Vlaanderen enz.

ACTIES	We zorgen voor afstemming van het cultuuraanbod door overleg tussen de betrokken actoren.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We brengen het divers (cultuur)aanbod van de regio in beeld en houden dat actueel.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We brengen hiaten in het aanbod in beeld.	Regisseur		x	x	x	x	x

	<p>We zetten jaarlijks minstens één thematisch en/of doelgroepgericht project op dat het aanbod in regio versterkt, verbreedt of naar een hoger niveau tilt. Dit gebeurt in samenwerking met andere diverse partners uit verschillende beleidsdomeinen.</p> <p>In jaar 1 versterken we de samenwerking tussen de (boven)lokale cultuuractoren. Op basis van het groeiend aantal gezinnen en senioren zetten we een laagdrempelige activiteit op voor elk van deze doelgroepen.</p> <p>Vanaf jaar 2 spelen we in op de hiaten die uit de analyse (zie actie hierboven) naar voren zijn gekomen. Verder zetten we (nog) meer in op transversaliteit door het betrekken van meer (deel)sectoren en domeinoverschrijdende acties bij de organisatie van een activiteit of project.</p>	Cocreator	€ 24.000	€ 24.000	€ 22.500	€ 21.250	€ 22.250	€ 21.250
	<p>We zetten een nieuwe bovenlokale activiteit op die kunstenars samenbrengt en hun werken zichtbaar maakt bij het grote publiek. We zoeken hierbij samenwerking met andere deelsectoren (bijvoorbeeld toerisme, onderwijs, seniorenverenigingen ...).</p>	Cocreator				€ 5.000		€ 5.000
	<p>We inventariseren vraag en aanbod op het vlak van duurzaam educatief aanbod, we informeren de scholen hier actief over en streven ernaar eventuele hiaten op te vullen.</p> <p><i>(Schoolvoorstellingen, musea, erfgoed, bibliotheek, natuureducatie, wereldburgerschapeducatie ...)</i></p>	Facilitator & Cocreator		€ 2.000	€ 4.000		€ 4.000	
	PERSONEELSINZET		0,45 VTE	0,45 VTE	0,4 VTE	0,4 VTE	0,4 VTE	0,4VTE

	TOTAALBUDGET		€ 24.000	€ 26.000	€ 26.500	€ 26.250	€ 26.250	€ 26.250
<p>SUBDOELSTELLING 2.3: Geen muur rond cultuur, op naar een betere culturele mobiliteit in twee richtingen</p> <p>Eenzijds zet de IGS in op het faciliteren van het al bestaande cultuuraanbod. Door het laagdrempelig aanbieden van activiteiten die centraal georganiseerd maar decentraal worden aangeboden, kan elke inwoner proeven van cultuur in de eigen buurt. Tegelijkertijd willen we elke burger toeleiden naar grootschalige evenementen met bovenlokale uitstraling. Onderzoek naar de culturele mobiliteit van de inwoners uit onze regio kan hierbij ondersteunend en richtinggevend zijn.</p> <p>Anderzijds brengen we cultuur naar de mensen door in te zetten op vernieuwde en innovatieve cultuurprojecten. We kiezen voor cultuur op plaatsen waar mensen het niet verwachten en spelen in op de digitale trends. Mogelijke partners in het verhaal van digitalisering zijn CultuurConnect, Mediaraven, Linc, enz.</p>								
ACTIES	We verrichten onderzoek naar de culturele mobiliteit van de inwoners en gaan met resultaten aan de slag.	Regisseur		€ 9.000	x	x	x	x
	We zetten in op het gebruik van nieuwe media en technologie om het (cultuur)aanbod bij de mensen te brengen. <i>(Livestreaming, e-boeken platform, VR ...)</i>	Innovator & facilitator	€ 7.500		€ 7.750		€ 8.000	
	We brengen cultuur op verrassende plaatsen (bijvoorbeeld broodzakken, huiskamerconcerten en -vertellingen, kunst in de cafetaria van de sporthal ...)	Innovator & facilitator				€ 8.000		€ 8.000
	PERSONEELSINZET		0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0.1VTE
	TOTAALBUDGET		€ 7.500	€ 9.000	€ 7.750	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: De cultuurregio is een plek voor expertise-uitbouw en innovatie

SUBDOELSTELLING 3.1: De cultuurregio zet aan tot vinden en verbinden

Als nieuwe samenwerking is **inzetten op netwerking en overleg een belangrijke eerste stap**. Dit draagt immers bij tot transversaal denken en doorbreekt het hokjesdenken dat nu soms nog wat aanwezig is. Door samenwerking en overleg vergroten we bij de verschillende actoren het regiogevoel en creëren we een groter draagvlak en betrokkenheid.

De intergemeentelijke samenwerking biedt een **platform voor uitwisseling en expertisedeling** en is een bron van inspiratie door het delen van good practices. We organiseren verschillende **overlegstructuren** voor beroepskrachten, adviesraden en verenigingen en werken hierbij zowel **sectoraal als intersectoraal**.

		Rol	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We maken een overzicht van alle (boven)lokale (cultuur)actoren uit de regio en houden dit actueel.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	We verzelfstandigen de bestaande overlegstructuren en organiseren nieuwe thematische collegagroepen waarbij uitwisseling en delen van ervaringen centraal staan.	Verduurzamer	x	x	x	x	x	x

	We hebben specifieke aandacht voor vrijwilligersbeleid door ondersteuning op maat en het organiseren van ontmoetingsmomenten voor vrijwilligers.	Verduurzamer	€ 1.400	€ 1.400	€ 1.400	€ 1.400	€ 1.400	€ 1.400
	We organiseren horizontaal en sectoroverschrijdend overleg in het kader van kruisbestuiving en eventuele toekomstige samenwerkingen.	Verbinder	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
	We werken aan efficiëntieverhoging door een intensere en gediversifieerde samenwerking: uitbouw regiobib, schoolprogrammatie ...	Cocreator & verbinder	x	x	x	x	x	x
	PERSONEELSINZET		0,3 VTE	0,3 VTE	0,2 VTE	0,2 VTE	0,2 VTE	0,2VTE
	TOTAALBUDGET		€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900

SUBDOELSTELLING 3.2: De cultuurregio geeft prikkels tot innoveren en experimenteren

De IGS heeft ook een rol als **innovator** en ondersteunt vernieuwende, bovenlokale projecten in de regio. Enerzijds ontwikkelt de IGS een subsidiereglement voor intergemeentelijke projecten, burgerinitiatieven en activiteiten van verenigingen. De keuze gaat uit naar thematische projectcalls die inspelen op actuele thema's en noden in de regio waarbij innovatie centraal staat. Anderzijds **initieert** de IGS **partnerschappen** rond deze bovenlokale initiatieven en biedt het inhoudelijke ondersteuning. Door het delen van de hieruit opgebouwde expertise en sterke praktijkvoorbeelden zetten we in op de IGS als lerende organisatie.

		regisseur of actor	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We schrijven een subsidiereglement uit voor de ondersteuning van innoverende projecten.	Innovator & Cocreator	x					

	We bieden inhoudelijke en financiële steun aan innoverende projecten in de regio via projectcalls die inspelen op de actuele thema's en noden in de regio.	Innovator & Cocreator		€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
	We delen good practices en ervaringen in verband met innoverende projecten.	Verduurzamer		x	x	x	x	x
	PERSONEELSINZET		0,05 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1VTE
	TOTAALBUDGET		/	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000

SUBDOELSTELLING 3.3: De cultuurregio geeft kansen tot vorming en professionalisering om competenties van de (cultuur)actoren te versterken

		Rol	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We organiseren vormingsmomenten rond actuele tendensen en thema's in de ruime sector (bijvoorbeeld rond kansarmoede, digitale ontwikkeling ...).	Verduurzamer	€ 3.000	€ 4.750	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
	We zetten een digitaal kennisplatform op voor de beroepskrachten uit de regio (bijvoorbeeld Slack).	Verbinder & Verduurzamer	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
	De medewerkers van de IGS volgen regelmatig een vorming.	Verduurzamer	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000

	De medewerkers van de IGS volgen de actuele ontwikkelingen op.	Regisseur	x	x	x	x	x	x
	TOTALE PERSONEELSINZET		0,1 VTE	0,15 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0.1VTE
	TOTAALBUDGET		€ 5.500	€ 7.250	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: De cultuurregio investeert in een professionele en kwalitatieve interne organisatie en sterk medewerkersbeleid

Voor een efficiënte en doeltreffende organisatie van de IGS, met inspraak van verschillende partners, werken we volgens de volgende organisatiestructuur:

- De **Raad van Bestuur** zet de algemene krijtlijnen van de IGS uit. Dit bestuursorgaan bestaat uit de acht schepenen van cultuur die stemgerechtigd zijn en acht oppositieleden met raadgevende stem.
- Het **Dagelijks bestuur** bestaat uit de voorzitter en twee ondervoorzitters verkozen uit de Raad van Bestuur. Hun taak bestaat uit het toezicht op de dagelijkse werking.
- Het **medewerkersteam** van de IGS bestaat uit 1,5 personeelsleden: een fulltime coördinator en een 0,5 inhoudelijke, deskundige medewerker. De coördinator slaat de brug tussen de Raad van Bestuur en de twee adviesgroepen.

Omdat de IGS participatie en inspraak van vrijwilligers en beroepskrachten van de verschillende deelnemende gemeenten hoog in het vaandel draagt, richt ze verschillende adviesorganen op. Ze heeft ook aandacht voor de ondersteuning en opvolging van het medewerkersteam.

		rol	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIES	We organiseren jaarlijks een functioneringsgesprek met de medewerkers.	Interne werking	x	x	x	x	x	X

	We richten een intergemeentelijke reflectiegroep op. Deze groep bestaat uit de beroepskrachten van de acht gemeenten. Vier tot vijf keer per jaar komt deze groep samen om de werking van de IGS op te volgen, te adviseren en mee uit te bouwen. De coördinator brengt deze groep samen en zit de vergadering voor.	Verbinder	x	x	x	x	x	x
	We richten een intergemeentelijke adviesraad op . Deze groep is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de gemeentelijke culturele adviesraden. Deze vrijwilligers geven advies over het jaarlijks actieplan met bijbehorend budget. Ze krijgen informatie over de realisaties en lopende projecten. Ze hebben een adviesfunctie bij het toekennen van de subsidies en zijn een inspiratiebron voor nieuwe projecten en initiatieven. De coördinator van de IGS is verantwoordelijk voor de werking van deze groep.	Verbinder	x	x	x	x	x	x
			0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1 VTE	0,1VTE
	TOTALE PERSONEELSINZET		1,5 VTE	1,5 VTE	1,5 VTE	1,5 VTE	1,5 VTE	1,5VTE
	TOTAALBUDGET		€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000

Bijlage 1: Doelgroepenwerking via projecten van ZOVLA

Jaar	Naam Project	Doelgroep	Doelstelling
2000	Hartentroefproject	Jongeren	Leesbevordering en leesplezier
2001	Miljonairsproject	Kleuters en lagereschoolkinderen	Leesbevordering en leesplezier
2002	Stripproject	Volwassenen	Promotie van nieuw collectieonderdeel binnen ZOVLA
2004	Parapluproject	Iedereen	Imago en naambekendheid ZOVLA
2005	Peuterproject	Peuters - 2-jarigen	Leesbevordering en leesplezier
2006	Senioren gaan digitaal	Senioren - digibeten	Bevorderen van levenslang leren
2007	Filosoferen met kinderen	(Groot)ouders, opvoeders, leerkrachten	Bevorderen van intergeneralisering
2008	Luisterlezerbus	Kinderen van 3de kleuterklas en 1ste leerjaar	Leesbevordering en leesplezier
2009	Dichter in de bib	Volwassenen met affectie voor poëzie	Leesbevordering en cocreatie
2010	Leesproject voor eerste lezertjes	Kinderen 1ste leerjaar	Leesbevordering en leesplezier

2011	“Als letters verstoppertje spelen”: leesproject voor personen met dyslexie	Kinderen met leesproblemen	Leesbevordering en leesplezier bij kwetsbare doelgroep
2012	“Anders en toch gelijk”: een project rond diversiteit en anders-zijn: o.a. fundels, kamishibai	Kinderen met een beperking	Leesbevordering en leesplezier bij kwetsbare doelgroep
2013	e-wijs met ZOVL A: project rond mediawijsheid	Senioren - digibeten	Bevorderen van mediawijsheid
2014	ZOVL A herdenkt “de groote oorlog”	Kinderen, jongeren en volwassenen	Bevorderen van intergeneralisering, kruisbestuiving met roerend erfgoed
2015	Makkelijk Lezen: project voor een bijzondere doelgroep	Kinderen 8-12 jaar met leesproblemen, (groot)ouders, (zorg)leerkrachten, logopedisten	Leesbevordering en leesmotivatie bij kwetsbare doelgroepen, samenwerking met scholen en andere opvoeders
2016	Cool@debib: kennismaken met digitale media: coderdojo, start to dj ...	Kinderen van 8-12 jaar	Bevorderen van mediawijsheid, digitale geletterdheid
2016	Vertelkaravaan met knotsgekke vertellers	Kinderen, ouders, grootouders	Leesbevordering en leesplezier
2017	Cool@debib: kennismaken met digitale media: VR, 3D-printing, lego mindstorms ...	Kinderen van 8-16 jaar	Bevorderen van mediawijsheid, digitale geletterdheid
2018	Boekstart	Baby's en peuters	Leesontwikkeling en leesplezier

Bijlage 2a: Overzicht activiteiten lokale cultuur- en vrijetijdsdiensten

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Financiële ondersteuning verenigingen								
Basis- of forfaitsubsidies	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Werkingsubsidies	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗
Projectsubsidies	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
Wijkfeesten	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓
Nominatieve subsidies	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗
Logistieke ondersteuning verenigingen								
Zalenverhuur	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Uitleendienst	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ondersteuning bij communicatie en promotie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Programmatie en evenementen								
Podiumvoorstellingen (structureel)	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✓
Podiumvoorstellingen (ad hoc)	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗
Festival van Vlaanderen	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Feest van de Vlaamse Gemeenschap	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Reveil	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗
Kunstendag voor Kinderen	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗
Tentoonstellingen en kunstroutes	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kunstatelier/workshops	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓
Schoolvoorstellingen	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓
Cultuurprijzen	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗
Projecten kunst in de openbare ruimte	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗
Erfgoedwerking								
Erfgoeddag	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Open Monumentendag	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Herdenkingsplechtigheden	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Andere erfgoedactiviteiten ikv publiekswerking	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✓
Inventariseren, bewaren & ontsluiten lokaal erfgoed	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗
Ondersteunen & coördineren vrijwilligerswerking	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗
Beheer & onderhoud gebouwen en/of monumenten met erfgoedwaarde	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Bijlage 2b: Overzicht personeelsbezetting lokale cultuur- en vrijetijdsdiensten

Gemeente	VTE	Organogram	Vrijwilligers
Deinze	11,7	1 cultuurbeleidscoördinator A1a-A3a 1 directeur cultuurcentrum A1a-A3a 1 deskundige verenigingsleven B1-B3 1 erfgoeddeskundige/ archivaris B1-B3 1 deskundige cultuur B1-B3 1 deskundige techniek en logistiek B1-B3 5 administratief medewerkers C1-C3 3 techniekers/werkmannen D1-D3 1 hulparbeider E1-E3 1 medewerker facility E1-E3	120
De Pinte	1	1 deskundige cultuur - B1 B3 – 1 VTE	
Gavere	1	1 deskundige cultuur - B1-B3 – 1 VTE	
Kruisem	2,4	1 afdelingshoofd vrije tijd - A1a-A3a - 0,50 VTE 1 erfgoeddeskundige - B1-B3 - 0,2 VTE 2 administratief medewerkers - C1-C3 - 0,60 VTE 2 technisch beampte - D1-D3 - 1,3 VTE	
Nazareth	1	1 deskundige cultuur - B1-B3 – 1 VTE	16
Sint-Martens-Latem	1	1 cultuurfunctionaris - B1-B3 – 1 VTE	10
Zulte	2	1 Cultuurbeleidscoördinator B1-B3 – 1 VTE 1 Administratief medewerker C1-C3 – 0,50 VTE 1 technisch beampte E1-E3 – 0,50 VTE	/
Zwalm	1,4	1 afdelingshoofd cultuur & vrije tijd - A1a-A3a - 0,50 VTE 1 deskundige jeugd en cultuur - B1-B3 – 0,5 VTE 1 administratief medewerker – 0,4 VTE - C1-C3	10

Bijlage 3a: Overzicht activiteiten lokale bibliotheken

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Leesbevordering								
Leesclub	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗
Boekstart	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Literaire lezingen en poëzie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Voorleesmomenten, poppenkast, kamishibai	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Kinder-en Jeugdjury Vlaanderen	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗
Auteurslezingen voor kinderen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
Themastanden en keuzelijsten	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Leeswedstrijd voor kinderen	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Ontmoetingskansen								
Feest in de bib (bibweek: opendeur en animatie)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ontvangst nieuwe inwoners	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓
CreaCafé / handwerkgroep	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗
Spelnamiddag (vb. rummikub)	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗
Creatieve workshops en lessen	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Blokken @ de bib	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗
Praatgroepen (Engels, wetenschappelijk, ...)	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗
Striphappening	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗
Culturele activiteiten								
Theatervoorstellingen (volwassenen/senioren)	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗
(Vertel)theater voor kinderen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Filmclub en/of filmvoorstellingen	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗
Lezingen over diverse onderwerpen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Concerten	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Tentoonstellingen	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓
Huiskamervertellingsen	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗
Digitale geletterdheid								
CoderDojo	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Curussen smartphone en tablet	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Workshops nieuwe digitale toepassingen	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Pc-dokter	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗
Lessen en Infosessies rond digitale toepassingen	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗
Doelgroepenwerking								
Collectie voor specifieke doelgroepen (Makkelijk lezen, grote letter, anderstalige boeken)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Boekenpakketten voor WZC en serviceflats	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Collectie spelmateriaal	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
Bib aan huis	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗
(Creatieve) activiteiten voor kinderen	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓

Scholenwerking								
Klassikaal uitleen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rondleidingen en introducties	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Mediacoaching - Bibster: digitale bibspel	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗
Auteurslezingen jeugdboekenmaand	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Verdeling lerarenkaarten	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Aangepaste uitleenmodaliteiten leerkrachten	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
'Verrassingen in je valies' (leerkrachten laten kennis maken met hedendaagse jeugdliteratuur)	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
(Thematische) boekenpakketten voor klassen	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓

Bijlage 3b: Overzicht personeelsbezetting lokale bibliotheken

Gemeente	VTE	Organogram	Vrijwilligers
Deinze	12,39	2 bibliothecarissen - 2 VTE - A1a en B4-B5 3 adjunct-bibliothecarissen - B1-B3 - 3 VTE 10 bibliotheekmedewerkers - C1-C3 7,29 VTE en 0,1 VTE D1-D3	56
De Pinte	2,64	1 bibliothecaris - B1 - B3 - 1 VTE 4 bibliotheekmedewerkers - C1-C3 - 0,76 VTE D1-D3 - 0,9 VTE	31
Gavere	4,5	1 bibliothecaris - B4 - B5 - 1 VTE 6 bibliotheekmedewerkers - C1-C3 - 3,5 VTE	5
Kruisem	5	2 bibliothecarissen - B1-B3 - 1,6 VTE 5 bibliotheekmedewerkers - C1-C3, D1-D3 3,4 VTE	1
Nazareth	4,45	1 bibliothecaris - B4-B5 - 0,8 VTE 2 assistent-dienstleiders - B1-B3 - 1,2 VTE 4 bibliotheekmedewerkers - C1-C3 - 2,45 VTE	18
Sint-Martens-Latem	3,8	1 bibliothecaris - B4-B5- 0,8 VTE 6 bibliotheekmedewerkers - C1-C2 – 2,7 VTE D1-D3 – 0,5 VTE	9
Zulte	3	1 bibliothecaris - niveau B4-B5 - 1 VTE 3 bibliotheekmedewerkers - niveau C1-C3 - 1,24 VTE 2 bibliotheekmedewerkers - niveau D1-D3 - 0,76 VTE	30
Zwalm	2	1 bibliothecaris - B1-B3 - 1VTE 2 bibliotheekmedewerkers - C1-C3 - 1 VTE	2

Bijlage 4: Musea

Gemeente	Inrichtende macht	VTE	Organogram	Vrijwilligers
Deinze	Stedelijk Museum Erkend Museum	1 VTE A1a 2 VTE B1-B3 1,5 VTE C1- C3 1 VTE D 1,5 VTE E	Conservator Wetenschappelijk medewerkers Administratief medewerkers Technisch medewerker/toezichter Toezichter/poetsvrouw	3
Gavere	Vintage Mode Museum	privé	1 verantwoordelijke	
Kruisem	Shoes or no shoes: Cortina European Cartoon Center: vzw	privé		
Nazareth	Oorlogsmuseum/erfgoedhuis	/	Deskundige cultuur	3

Sint-Martens-Latem	MDD: privéstichting Erkend Museum	1 VTE B1-B3	1 directeur, 8 medewerkers	occasioneel
	Gemeentelijk museum Gust De Smet	1 VTE B1-B3	1 conciërge (arbeidsovereenkomst onbepaalde duur met maandtoelage) en 1 conservator-cultuurfunctionaris	
	Gemeentelijk museum Gevaert-Minne		1 museumbewaarder-suppoot en 1 conservator-cultuurfunctionaris	occasioneel
Zulte	Roger Raveelmuseum: Vlaamse overheid Erkend Museum	3 VTE	1 directeur, 3 medewerkers	occasioneel

Bijlage 5: Overzicht van de erfgoedverenigingen per gemeente

Deinze	<ul style="list-style-type: none"> ● Dunsa, Kring voor Geschiedenis, Kunst en Erfgoed van Deinze en de Leiestreek ● Het Land van Nevele ● Oudstrijdersverenigingen ● Kerkfabrieken
De Pinte	<ul style="list-style-type: none"> ● Heemkring Scheldeveld ● Gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed ● Kerkfabrieken
Gavere	<ul style="list-style-type: none"> ● Gemeentelijke adviesraad voor toerisme en erfgoed
Kruisem	<ul style="list-style-type: none"> ● Gemeentelijke erfgoedraad en werkgroepen ● Heemkring Huizingouw ● Heemkring Hulthem ● De Zingemse Verzamelaars ● Kruishoutems Reuzengild ● Koninklijke Verbroedering Henri Van Oost ● Nationale Strijdersbond Huise ● Nationale Strijdersbond Zingem ● Adelardus Huise
Nazareth	<ul style="list-style-type: none"> ● Heemkring Scheldeveld ● Gemeentelijke erfgoedwerkgroep ● Nationale Oud Strijdersbond Nazareth en Eke ● Vereniging 11 november (oorlogsmuseum) ● Kerkfabriek
Sint-Martens-Latem	<ul style="list-style-type: none"> ● Kerkfabrieken ● Archief- en Documentatiecentrum ● Christelijk erfgoed Deurle ● Heemkring Scheldeveld ● Erfgoed Deurle ● KNV 11 november ● Confrérie Sint-Kristoffel
Zulte	<ul style="list-style-type: none"> ● Kerkfabrieken ● Gemeentelijke erfgoedraad ● Geschied- en Heemkundige Kring Zulte ● Oudstrijdersverenigingen

Zwalm	<ul style="list-style-type: none">● Heemkundekring De Zwalm (hebben een archief- en documentatieruimte)● Nationale Strijdersbond Zwalm● Vrienden van de Zwalmse dorpen
-------	--

Bijlage 6: Overzicht culturele infrastructuur per gemeente

	Deinze	De Pinte	Gavere	Kruisem	Nazareth	Sint-Martens-Latem	Zulte	Zwalm
Cultuurcentrum/Gemeenschapscentrum (tribune - podium - kleedkamer - cafetaria)	3	1	1	2	1		1	
capaciteit zittend	450	344	200	240 400	300		207	
Polyvalente zaal 0- 150	5	1		1	2	3	1	2
Polyvalente zaal 150 - 300	7	2		2	2		2	1
Polyvalente zaal +300	8			1	1		1	
Vergader- en workshop/ontmoetingsruimten 0 - 20			1	1	3	8	5	
Vergader- en workshop/ontmoetingsruimten 20 - 40	3	2	1	1	7	1	1	
Leskeuken			1	3	1			1
Cafetaria	3				3		3	2
Filmzaal							1	

Bijlage 7: Advies De Pinte

De raad van bestuur van de cultuurraad behandelde in de zitting van 17 juni 2019 de visienota van het op te richten Intergemeentelijk samenwerkingsverband 'Cultuurregio Schelde Leie'.

ADVIES

De cultuurraad kan zich uiteraard vinden in de algemene doelstellingen. Een goed werkend samenwerkingsverband kan het lokale cultuurbeleid (en de spelers ervan) alleen maar versterken. De bestaande werking van POLS en ZOVL A wordt gecontinueerd en bovendien uitgebreid met acties die vernieuwend zijn en/of énk el op regioniveau kunnen worden uitgewerkt.

De cultuurraad staat zeer positief ten opzichte van een mogelijke opstart van de UITPAS in de regio. Ook de aandacht voor lokale amateurkunstenaars en de opstart van acties die hun werk bij een groter publiek bekend kunnen maken, werd door de Pintse cultuurraad in het verleden al aan POLS gesuggereerd.

Hoewel het algemene gevoel positief is, stelt de cultuurraad zich ook kritisch op.

- De nota is zeer ambitieus. Het ontwikkelen van een sterke merknaam, een top of mind-awareness creëren kost geld en vooral veel tijd.
- Het aanbod centraal en decentraal afstemmen op elkaar lijkt evident, maar is volgens de cultuurraad moeilijk te organiseren. Men stelt zich de vraag of er op lokaal 'middenveldsniveau' interesse is in samenwerkingen tussen verenigingen. En of de culturele mobiliteit groot genoeg is.

Namens de Cultuurraad
De voorzitter, Bart Laureys

Bijlage 8: Advies Deinze

Advies Bibliotheekraad

Vergadering 18 juni 2019

De Bibliotheekraad adviseert de opstart van de nieuwe Intergemeentelijke Samenwerking 'Cultuurregio Leie Schelde' in het kader van het nieuwe decreet op bovenlokale cultuurwerking positief. De Bibliotheekraad is ervan overtuigd dat de samenwerking tussen de culturele actoren en de samenwerking met de andere beleidsdomeinen binnen de 'Cultuurregio Leie Schelde' een meerwaarde bieden op lokaal en bovenlokaal niveau.

De Bibliotheekraad benadrukt dat de werking en identiteit van de bibliotheek als sociale ontmoetingsplaats met ruimte voor leesbevorderende activiteiten zoals bibliotheekavonden binnen deze samenwerking behouden moet blijven.

Advies Cultuurraad

Vergadering 12 juni 2019

Op de bestuursvergadering van 12 juni jl. nam de Cultuurraad kennis van de opstart van de IGS Leie Schelde. De Cultuurraad gelooft in de meerwaarde van een bovenlokaal netwerk als verbinder in het culturele veld. Om die reden wensen we de opstart van de IGS Leie Schelde positief te adviseren. We hebben begrepen dat het dossier in een heel kort tijdbestek opgemaakt moet worden, om de indiendatum van 1 oktober 2019 te halen. De Cultuurraad wenst bij de verdere uitwerking van dit dossier en de opstart van het netwerk nauw betrokken te worden, en wil hierbij nog volgende aanbevelingen, bedenkingen en vragen overmaken:

- We zijn van mening dat de ondersteuning van vrijwilligers een belangrijke krachtlijn moet zijn binnen de werking van de IGS. In de huidige visienota vinden we daarover weinig terug.
- Het decreet hecht veel belang aan samenwerkingen met beleidsdomeinen (toerisme, welzijn, onderwijs ...). De Cultuurraad vreest inefficiëntie en versnippering doordat Deinze voor sommige beleidsdomeinen tot samenwerkingen in andere regio's behoort (bijvoorbeeld bij Meetjesland: Regionaal Landschap Meetjesland, Zorgbedrijf Meetjesland).
- In de nota wordt vermeld dat de IGS een subsidiereglement zal ontwikkelen voor intergemeentelijke projecten, burgerinitiatieven en activiteiten van verenigingen. Is dit volgens het huidige decreet toegestaan? Zie 'FAQ-Subsidie voor intergemeentelijke samenwerkingsverbandenpagina', punt 5.8.: Kan een IGS met zijn structurele ondersteuning zelf actoren subsidiëren? Antwoord: Dat kan niet met de werkingssubsidie op basis van dit decreet.
- Kan de Cultuurraad verder geïnformeerd worden over de statuten van de nieuwe IGS? Zullen leden van de cultuurraad, deskundigen en het middenveld ook vertegenwoordigd zijn in de bestuursorganen (Raad van Bestuur en AV)? Indien de IGS voeling wil hebben en houden met de noden van de verschillende actoren in het culturele veld, lijkt ons dit een basisvoorwaarde.

Bijlage 9: Advies Nazareth

Tijdens de eerste vergadering van het cultuurplatform in de nieuwe samenstelling, op 18 juni 2019, is advies geformuleerd over het voorstel van een **intergemeentelijk samenwerkingsverband** binnen de cultuurregio Leie Schelde.

Aan dit voorstel dat aan de raad voorgelegd wordt, is veel studiewerk voorafgegaan. Na overleg en vergaderingen met de geïnteresseerde gemeenten is een visie ontwikkeld.

De schepen van cultuur geeft ons hierover een duidelijk beeld aan de hand van een PowerPointpresentatie. In de voorbereidende fase is het team cultuur-bibliotheek duidelijk betrokken.

Het is de bedoeling om de bestaande samenwerkingsverbanden **POLS** en **ZOVLA** om te vormen tot een **vernieuwde rechtspersoonlijkheid in de vorm van een IGS** met de huidig aangesloten gemeenten. Deze nieuwe vorm van samenwerking biedt kansen aan alle inwoners van de regio om via cultuur in alle mogelijke vormen te participeren aan een warme samenleving. We krijgen inzicht in het document waar op de zeven thema's dieper wordt ingegaan en op de troeven en uitdagingen, doelstellingen en mogelijke samenwerkingen met andere actoren.

Rijk aan cultuur

We zijn ons ervan bewust dat de Leie Schelde-regio rijk is aan cultuur. De IGS kan meer kansen bieden om de cultuurparticipatie te verhogen. Inzetten op overleg en afstemmen van een divers (en digitaal) aanbod met aandacht voor alle doelgroepen is belangrijk.

We denken hierbij aan samenwerking voor innoverende en aanvullende bovenlokale activiteiten en evenementen en aan het faciliteren ervan met aandacht voor de digitale ontwikkelingen in de sector en vooral het inzetten op gemeenschappelijke communicatie over het cultuuraanbod op maat van elke doelgroep.

Iedereen mee

Het IGS kan een coördinerende en regisseursrol opnemen door het invoeren van de UiTPAS en meer in te zetten op netwerking. De UiTPAS kan worden gezien als een laagdrempelige toegangspoort naar het cultuuraanbod.

Kunst troef

We wonen in een kunststreek. Door kruisbestuiving is een bredere samenwerking mogelijk. Ook hiervoor is gemeenschappelijke communicatie en ontwikkelen van een duurzaam educatief aanbod voor alle leeftijdsgroepen een must. Voldoende aandacht voor de (amateur)kunstenaars kan bijdragen tot uitstraling van de gemeenten. Kunstprojecten organiseren trekt ook toeristen aan.

Derde plek

Vanuit de visie van de bib als derde plek zetten deze actoren in op ontmoeting, beleving en een kwalitatief aanbod. Deze domeinoverschrijdende werking willen ze verder uitbouwen en versterken

Boeiend verleden

Aandacht voor een kwalitatieve erfgoedwerking in onze streek is een zinvolle taak. Kijken naar het verleden zorgt voor een toenemend respect voor het culturele erfgoed en leert ons het heden beter te begrijpen. De Erfgoedcel Leie Schelde is actief in de POLS-regio en wordt opgenomen in het IGS. Daarnaast richten we een Intergemeentelijke onroerende erfgoeddienst (IOED) op.

Verbinden, netwerker en innovator

De IGS biedt een platform voor uitwisseling en expertisedeling, zowel sectoraal als intersectoraal. Sturen van thematische projecten en ondersteunen van vernieuwende initiatieven is de rol van innovator binnen de regio zodat ze het regionale niveau kunnen overstijgen.

Een sterk merk

Een goed herkenbaar en sterk imago draagt bij tot een positieve uitstraling van de regio. Om dit te realiseren geven we de nieuwe cultuurregio een vernieuwd en krachtig gezicht. Met een sterke merknaam, een herkenbaar logo en een frisse huisstijl zetten we de regio structureel op de kaart (website, sociale media, nieuwsbrief ...)

In deze samenvatting proberen we een beeld te geven over de visie ontwikkeld door de IGS.

Conclusie

Het cultuurplatform is ervan overtuigd dat de IGS haar taak als regisseur, verbinder, facilitator en verduurzamer actief opneemt in de regio. De voorgestelde **intergemeentelijke samenwerking** kan een **meerwaarde** bieden op lokaal én op bovenlokaal niveau.

Het cultuurplatform heeft een **unaniem standpunt** ingenomen en geeft **positief advies** aan het College van burgemeester en schepenen over de oprichting van de IGS.

Namens de gemeentelijke cultuurraad,

Annelies Ghyselen
Voorzitter

Bijlage 10: Advies Sint-Martens-Latem

De visietekst met betrekking tot het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband werd op 01/07 naar de volgende GRC-leden gestuurd:

- de leden van het Dagelijks Bestuur;
- enkele geïnteresseerde leden van de Raad van Bestuur.

In de bestuursvergadering van 03/07/2019 werd het idee 'Intergemeentelijk Samenwerkingsverband' eveneens besproken.

Ten slotte was er ook overleg met de voorzitter van de Latemse Senioren Adviesraad.

ADVIES

Enerzijds vindt de GRC het zinvol en interessant voor Sint-Martens-Latem om met een aantal aangrenzende gemeenten samen te werken rond cultuur en vrije tijd en daar andere actoren, zoals Demos en Publiq, bij te betrekken. Dit heeft ongetwijfeld een positieve impact op het aanbod voor de inwoners van de betrokken gemeenten en op de communicatie en de toegankelijkheid van dat aanbod.

Anderzijds heeft de GRC een bedenking bij de grootte van de beoogde regio voor samenwerking en stellen we ons de vraag 'wat hebben de Leie-gemeenten gemeen met de gemeenten in de Vlaamse Ardennen op het vlak van cultuur?' en 'Hoe behouden we het DNA van een dorp binnen een grotere structuur?'. De GRC vreest dat de te grote omvang van het project en diversiteit van de gemeenten de slagkracht van het project mogelijk niet ten goede zal komen.

De samenwerking met zoveel gemeenten vraagt dus om **duidelijke, realistische en financieel haalbare doelstellingen en actiepunten**. Pas dan heeft de visietekst een toekomst en blijft het geen dode letter. De GRC pleit ervoor dat Sint-Martens-Latem actief betrokken wordt bij de concrete invulling van het samenwerkingsverband en haar input afstemt op de vraag 'Wat bindt ons, wat willen we samen doen?'. De elementen betrokkenheid, draagvlak en samenhang vormen de sleutel tot succes van een dergelijk project. Eén gezamenlijk project per x jaar kan daarbij een motivator zijn.

In ieder geval wenst de GRC te benadrukken dat haar motto 'Kunst naar de mensen brengen' niet in het gedrang mag komen door deze schaalvergroting. De uitbouw van het digitaal aanbod kan daar deels aan tegemoet komen, maar men mag niet uit het oog verliezen dat lang niet iedereen al over de nodige technische infrastructuur beschikt en zich dat mogelijks nooit zal kunnen veroorloven. **Kan er ook in dit verband een samenwerking met relevante actoren in de visietekst, meer bepaald in 'Iedereen mee', opgenomen worden?**

De GRC vraagt bovendien om in 'Iedereen mee' speciale aandacht voor senioren te expliciteren. Het IGS kan ook in dat verband een coördinerende rol opnemen, enerzijds in het stimuleren en bevorderen van cultuurparticipatie, anderzijds in het verkleinen van de digitale kloof bij deze doelgroep door mogelijkheden voor bijscholing op een aangepast tempo te organiseren.

Op het vlak van communicatie pleit de GRC voor het behoud van een **'hard copy' infoblad of nieuwsbrief voor een groot publieksbereik van het cultureel aanbod**. Kan dit eveneens expliciet vermeld worden in de visietekst?

De GRC is het eens met de manier waarop het cultuuraanbod gefaciliteerd zal worden, nl. decentralisatie en centralisatie van culturele activiteiten. In dit verband wil de GRC haar pleidooi voor een polyvalente zaal in Sint-Martens-Latem tijdens deze legislatuur nog eens in de verf zetten. Met een dergelijke hedendaagse infrastructuur wordt de gemeente een volwaardige partner in de nieuwe cultuurregio.

Besluit: de GRC adviseert dit IGS-project positief, mits aanvulling van de visietekst met de suggesties zoals hierboven (in 'vet') beschreven en onder voorbehoud van een goed actieplan.

Martine Vanhoucke

Voorzitter GRC

Voor de Raad van Bestuur